

Een historisch overzicht van de doodstraf in
India:
van de eerste attestaties
tot de nieuwste ontwikkelingen
(ca. 300 v.o.t. – 2013)

Door Isabelle Debouge

Promotor: Prof. Dr. Eva De Clercq

Commissarissen: Dr. Saartje Verbeke en Dra. Claire Maes

Masterproef voorgelegd aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte tot het behalen van de graad van Master in de Oosterse talen en culturen, afstudeerrichting Indologie.

Academiejaar 2013-2014

Een historisch overzicht van de doodstraf in
India:
van de eerste attestaties
tot de nieuwste ontwikkelingen
(ca. 300 v.o.t. - 2013)

Door Isabelle Debouge
(Studentennummer 01004226)

Promotor: Prof. Dr. Eva De Clercq

Commissarissen: Dr. Saartje Verbeke en Dra. Claire Maes

Masterproef voorgelegd aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte tot het behalen van de graad van Master in de Oosterse talen en culturen, afstudeerrichting Indologie.

Academiejaar 2013-2014

Dankwoord

Ik ben enkele personen zeer erkentelijk voor alle hulp en steun tijdens het schrijfproces. Zonder hen was het resultaat zeker niet hetzelfde geweest.

Ten eerste wil ik het voltallige indologieteam bedanken. Ik ben alle professoren, lesgevers, doctorandi en de bibliothecaresse zeer dankbaar omdat ze de voorbije vier jaren tot zeer leerrijke, boeiende en aangename studiejaren gemaakt hebben. Ze zorgden er niet alleen dat we de nodige basiskennis hadden om dit onderzoek tot een goed einde te kunnen brengen, maar door hun eeuwig enthousiasme toonden ze ons ook dat de studie van India meer is dan alleen een studie; het is een passie! Ik ben hen zeer dankbaar dat ze hun passie met ons gedeeld hebben!

In het bijzonder wil ik mijn promotor Prof. Dr. Eva De Clercq bedanken, alsook de beide leescommissarissen Dr. Saartje Verbeke en Dra. Claire Maes. Zij begeleidden me tijdens het schrijfproces, stuurden bij waar nodig, gaven handige tips en mogelijke pistes om te onderzoeken, maar hadden ook vertrouwen in mij en gaven me ook voldoende vrijheid om zelf tot dit eindresultaat te komen.

Ik ben ook mijn mama Patricia Storme, mijn broer Frederick Debouge en mijn goede vriendin Johanna Van Daele zeer dankbaar voor het nalezen van deze paper. Hun kritische bemerkingen waren zeer waardevol.

Mijn papa Daniel Debouge dien ik te bedanken voor de technische ondersteuning wanneer mijn computerkennis weer eens te beperkt bleek om komaf te maken met problemen met betrekking tot de lay-out.

Tot slot wil ik ook graag mijn klasgenote Aaricia Ponnet, mijn beste vriendin Line Renders en mijn vriend Parwais Akbaray bedanken voor de morele steun en de ontspannende momenten!

Inhoudsopgave

Dankwoord	ii
Lijst van gebruikte afkortingen	v
1 Inleiding	1
2 De doodstraf in Klassiek India	4
2.1 De <i>Dharmasūtra</i> 's	5
2.1.1 Achtergrondinformatie	5
2.1.2 De doodstraf in de <i>Dharmasūtra</i> 's	9
2.1.3 Conclusie	13
2.2 De <i>Smṛti</i> 's	14
2.2.1 Het <i>Manusmṛti</i> of <i>Mānavadharmasāstra</i>	14
2.2.1.1 Achtergrondinformatie	15
2.2.1.2 De doodstraf in het <i>Manusmṛti</i>	16
2.2.1.3 Conclusie	21
2.2.2 Het <i>Yājñavalkyasmṛti</i>	21
2.2.2.1 Achtergrondinformatie	22
2.2.2.2 De doodstraf in het <i>Yājñavalkyasmṛti</i>	23
2.2.2.3 Conclusie	26
2.3 Kauṭilya's <i>Arthaśāstra</i>	27
2.3.1 Achtergrondinformatie	27
2.3.2 De doodstraf in het <i>Arthaśāstra</i> van Kauṭilya	28
2.3.3 Conclusie	31
2.4 Werd de doodstraf uitgevoerd in Klassiek India?	31
2.5 De doodstraf in Klassiek India: een conclusie	32
3 De doodstraf in India onder moslimoverheersing	35
3.1 Achtergrondinformatie	35
3.2 De doodstraf in het islamitisch recht	36
3.3 Conclusie	38
4 De doodstraf in Brits India	40
4.1 De doodstraf in de <i>Bengal Regulations</i>	40
4.2 De doodstraf in de <i>Indian Penal Code, 1860</i>	42
4.3 <i>The Code of Criminal Procedure, 1898</i>	47
4.4 Conclusie	48
5 De doodstraf in India na de onafhankelijkheid	50
5.1 De doodstraf in de <i>Indian Penal Code, 1860</i> na de Indiase onafhankelijkheid	50
5.2 De doodstraf in andere wetteksten	53
5.2.1 <i>The Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987</i>	54
5.2.2 <i>The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987</i>	54
5.2.3 <i>The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988</i>	54

5.2.4	<i>The Arms (Amendment) Act, 1988</i>	55
5.2.5	<i>The Explosive Substances (Amendment) Act, 2001</i>	55
5.3	<i>The Code of Criminal Procedure, 1973</i>	55
5.4	Het ' <i>rarest of rare cases</i> '- principe	56
5.5	Ter dood veroordelingen en executies in India.....	57
5.5.1	Dhananjoy Chatterjee	58
5.5.2	Muhammad Ajmal Amir Qasab	58
5.5.3	Muhammad Afzal Guru.....	59
5.6	Conclusie	59
6	Eindconclusie.....	61
	Bibliografie.....	66

Lijst van gebruikte afkortingen

ApDhS.	<i>Āpastambadharmasūtra</i>
BaudhDhS.	<i>Baudhāyanadharmasūtra</i>
EIC	<i>East India Company</i>
GautDhS.	<i>Gautamadharmasūtra</i>
Kauṭ	<i>Kauṭilyārthaśāstra</i>
Mn.	<i>Manusmṛiti of Mānavadharmasāstra</i>
NCRB	<i>National Crime Records Bureau</i>
VasDhS.	<i>Vasiṣṭhadharmasūtra</i>
YS.	<i>Yājñavalkyasmṛti</i>

1 Inleiding

Toen ik vorig academiejaar mijn bachelorpaper schreef over de gehandicaptenwetgeving in India, volgde ik enkele mensenrechtenorganisaties die werkzaam zijn in Zuid-Azië, zoals het *Human Rights Law Network* en het *Asian Centre for Human Rights* om er zeker van te zijn dat ik geen nieuwe ontwikkelingen zou missen met betrekking tot de gehandicaptenwetgeving in India. Wat me toen echter opviel was dat die mensenrechtenorganisaties vrij veel aandacht besteedden aan de doodstraf en ijverden voor een afschaffing van de doodstraf of op z'n minst een moratorium op executies.

En deze organisaties waren niet de enigen! Mensenrechtenactivisten namen eind 2012 de strijd tegen de doodstraf opnieuw op in India. Twee gebeurtenissen in India zijn daar de directe aanleiding voor: de executie van Muhammad Ajmal Amir Qasab op 21 november 2012, de eerste executie in India na die van Dhananjay Chatterjee in 2004¹, en de groepsverkrachting van Jyoti Singh Pandey op 16 december 2012, die uiteindelijk een dodelijke afloop had en die gevolgd werd door grootse protesten in de Indiase hoofdstad Delhi, waarbij de demonstranten vooral van de overheid eisten om verkrachters strenger te bestraffen.² Dit feit lag overigens aan de basis van de invoering van *Criminal Law (Amendment) Act, 2013*, die enkele amendementen aanbracht aan de *Indian Penal Code, 1860*. Zo werd de doodstraf in 2013 ook een mogelijke straf voor verkrachting met een dodelijke afloop.³ Bovendien werd op 9 februari 2013, nog geen drie maanden na de executie van Muhammad Ajmal Amir Qasab, ook Muhammad Afzal Guru geëxecuteerd. Dit werd bovendien geheim gehouden door de autoriteiten. Zelfs zijn familie was niet op de hoogte gebracht van de op til zijnde executie.⁴ Door al deze nieuwe ontwikkelingen in India eind 2012 en begin 2013 vonden mensenrechtenactivisten het hoog tijd om aan de alarmbel te trekken.

De strijd tegen de doodstraf in India gaat reeds terug tot 1937. Toen zou Gandhi immers het volgende gezegd hebben:

¹ BBC, *Profile: Muhammad Ajmal Amir Qasab*. 21/11/2012, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-south-asia-12369352>)

² BBC, *Delhi Gang Rape: four sentenced to death*. 13/06/2013, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-asia-india-24078339>)

³ *The Indian Penal Code, 1860* : s. 376A; *The Criminal Law (Amendment) Act, 2013*: s. 9

⁴ Amnesty International, *India: new execution points to worrying and regressive trend*. 09/02/2013, Amnesty International Press Office. (<http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/india-new-execution-points-worrying-and-regressive-trend-2013-02-09>)

“ I do regard death sentence as contrary to ahimsa. Only he takes it who gives it. All punishment is repugnant to ahimsa. Under a State governed according to the principles of ahimsa, therefore, a murderer would be sent to a penitentiary and there given a chance of reforming himself. All crime is a kind of disease and should be treated as such.”⁵

Het argument dat hier naar voren wordt geschoven is zeer typisch Indisch: de doodstraf is in strijd met het principe van geweldloosheid (*ahimsā*) en heeft dan ook geen plaats in India, hét land van de geweldloosheid. Hierbij vroeg ik me af wat dit dan betekent voor India's verleden. India is immers al eeuwenlang het land van *ahimsā*. Betekent dit dan dat de doodstraf in India een recent gegeven is, ingevoerd door een koloniale bezetter? Zou de doodstraf werkelijk geen rol gespeeld hebben in India's verleden? Of hebben de doodstraf en het principe van *ahimsā* ook gewoon naast elkaar bestaan en zijn we dit pas recentelijk beginnen problematiseren? Ik zou in deze paper dan ook graag onderzoeken of de doodstraf reeds voorkwam in India voordat India werd bezet door vreemde overheersers. En zo ja, in welke vorm was dat dan en in welke gevallen werd hij gebruikt? Mijn uiteindelijke doel is om in deze paper een historisch overzicht te schetsen van de doodstraf in India, waarbij ik focus op vier periodes in de geschiedenis van India: Klassiek India (de periode van de *dharmasāstra*'s, die aanving in de eeuwen voor onze tijdrekening en waarvan de laatste fase, die van de commentaarteksten (*nibandha*), volgens Kane eindigde rond 1800⁶), India onder de Moghuls (1526-1757), Brits India (1757-1947) en India na de onafhankelijkheid (1947 - heden).

Ik heb geprobeerd in mijn onderzoek zo veel mogelijk op primaire bronnen te steunen. Voor de bespreking van Klassiek India heb ik een beroep gedaan op de *Dharmasūtra*'s, het *Manusmṛti*, het *Yājñavalkyasmṛti* en het *Arthasāstra* van Kauṭilya. Dit zijn nogal omvangrijke werken dus heb ik mij in eerste instantie gebaseerd op reeds bestaande vertalingen⁷ van deze werken om zo de verzen die voor mijn onderzoek relevant konden zijn te selecteren. Vervolgens heb ik de geselecteerde verzen zelf vertaald en geanalyseerd. De Nederlandse vertalingen in deze paper zijn steeds mijn eigen vertalingen.

Voor het Moghulrijk was het moeilijker om mij op primaire bronnen te baseren, aangezien ik het Perzisch niet machtig ben. Voor deze periode heb ik mij vooral gebaseerd op de bespreking van de doodstraf onder de Moghuls in het vijfendertigste rapport van de *Law Commission of India* uit 1967.

⁵ Batra (2008), p. 15

⁶ Kane (1930), vol. 1: p. 246

⁷ Voor de *Dharmasūtra*'s en het *Manusmṛti* waren dit de vertalingen van Olivelle (1999 en 2005) en Bühler (1882, 1886 en 1897). Voor het *Yājñavalkyasmṛti* heb ik de vertaling van Dutt (2005) gebruikt. Voor het *Arthasāstra* heb ik mij gebaseerd op de vertaling van Shamasastri (1915).

Voor Brits India en India na de onafhankelijkheid heb ik wel weer zoveel mogelijk gebruik gemaakt van primaire bronnen: de Engelstalige wetteksten! Dat is in eerste instantie de *Indian Penal Code, 1860*, die reeds sinds 1860 de basis vormt voor het strafrecht in India, maar daarnaast heb ik ook in andere wetten gezocht naar attestaties van de doodstraf.

Ik hoop om tegen het eind van deze paper een historisch overzicht te hebben van de doodstraf in India. Wanneer kwam de doodstraf voor? In welke vorm? En in welke gevallen werd hij toegepast? Is er een evolutie merkbaar? Dat zijn vragen waar ik hoop een antwoord op te kunnen geven wanneer ik mijn onderzoek beëindigd heb. Maar laten we nog niet te veel op de feiten vooruit lopen en gewoon beginnen bij het begin: de doodstraf in Klassiek India.

2 De doodstraf in Klassiek India

In dit eerste deel van mijn thesis wil ik graag te weten komen wat de vroegste attestatie is van de doodstraf in India. De doodstraf zoals die nu voorkomt in modern India is uiteraard een erfenis van de Britse kolonisator, zoals uit het derde en vierde deel zal blijken. Ik wil me echter niet beperken tot een studie van koloniaal en onafhankelijk India, maar ook het verre verleden van India in mijn verhaal betrekken. Ik hoop om zo een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de geschiedenis van de doodstraf in India. Daar een onderzoek over het al dan niet voorkomen van de doodstraf in de Indusbeschaving bijzonder omslachtig zou zijn en zwaar bemoeilijkt zou worden door de onmogelijkheid om een beroep te doen op geschreven bronnen uit die periode zelf, heb ik deze periode in de Indische geschiedenis noodgedwongen overgeslagen. Ik ben mijn zoektocht begonnen in de (Laat-)Vedische periode en daar was het al meteen prijs! In de *Dharmasūtra*'s, waarvan de oudste vermoedelijk werd gecomponeerd rond de derde eeuw voor onze tijdrekening, waren er reeds attestaties te vinden van de doodstraf. Nadat ik alle verzen die voor mijn onderzoek relevant konden zijn uit de *Dharmasūtra*'s had geselecteerd en vertaald, besloot ik mijn zoektocht verder te zetten in wat mij het meest logische vervolg leek: de *Smṛti*'s. Zowel in het *Manusmṛti* als in het *Yājñavalkyasmṛti* vond ik attestaties van de doodstraf terug. Vooral de continuïteit met de doodstraf in de *Dharmasūtra*'s viel mij zeer op. Dat is echter ook niet verwonderlijk daar beide werken tot de categorie van *dharmaśāstra* behoren. Op aanraden van mijn promotor Prof. Dr. Eva De Clercq zocht ik ook naar sporen van de doodstraf in het *Arthaśāstra* van Kauṭilya. Dat bleek een zeer interessante piste te zijn, want ook in dit werk kwam de doodstraf voor, zij het dan dat het ditmaal het grote contrast met de *Dharmasūtra*'s en de *Smṛti*'s was dat opviel. Ik had uiteraard nog vele andere werken kunnen raadplegen: de commentaarteksten op de *Smṛti*'s (*nibandha*'s), de epen, de *Purāṇa*'s, boeddhistische of jainistische literatuur, enz. De mogelijkheden waren eindeloos, maar de tijd was helaas beperkt. Mijn bespreking van de doodstraf in Klassiek India is dan ook verre van exhaustief en ik moedig elkeen aan mijn bescheiden aanzet aan te vullen. In wat volgt, blijft het echter beperkt tot een bespreking van de doodstraf in de *Dharmasūtra*'s, het *Manusmṛti*, het *Yājñavalkyasmṛti* en het *Arthaśāstra* van Kauṭilya.

2.1 De Dharmasūtra's

Mijn zoektocht naar de geschiedenis van de doodstraf in India ben ik begonnen bij de oudste wetteksten van India: de *Dharmasūtra's*. De term wettekst is echter zeer misleidend, aangezien de *Dharmasūtra's* in geen enkel opzicht lijken op hedendaagse wetteksten. Het zijn teksten die zijn opgesteld met als doel het dagelijkse leven van de mensen te reguleren. Het zijn dus veeleer gedragsregels dan wetten. Er wordt niet alleen vermeld hoe mensen die ernstige misdrijven (zoals moord, incest, overspel, diefstal, enz.) begingen bestraft hoorden te worden, maar ook thema's als huwelijk, erfrecht, adoptie, enz. worden er in besproken en er wordt zelfs in beschreven hoe men diende te eten, plassen, enz. Het gaat dus veel verder dan wat we ons in onze hedendaagse maatschappij bij wetteksten voorstellen.

2.1.1 Achtergrondinformatie

Er moeten indertijd talrijke *Dharmasūtra's* geweest zijn, maar nu zijn er slechts vier van de oudste *Dharmasūtra's* bewaard gebleven, namelijk de *Gautamadharmasūtra*, de *Āpastambadharmasūtra*, de *Baudhāyanadharmasūtra* en de *Vasiṣṭhadharmasūtra*.⁸ Daarnaast is ook de *Hiraṇyakeśindharmasūtra* bewaard gebleven, maar die is quasi gelijk aan de *Āpastambadharmasūtra* en zal ik bijgevolg niet behandelen in deze thesis.⁹ De *Āpastambadharmasūtra* maakt deel uit van een *Kalpasūtra* die uit dertig *praśna's* of boeken bestaat.¹⁰ Twee daarvan zijn de *Dharmasūtra*. De *praśna's* zijn verder onderverdeeld in *paṭala's* of hoofdstukken die op hun beurt in *khaṇḍa's* of secties zijn onderverdeeld.¹¹ Ook de *Baudhāyanadharmasūtra* maakt deel uit van een *Kalpasūtra*. De *Baudhāyanadharmasūtra* bestaat uit vier *praśna's*. Er wordt algemeen aanvaard dat de laatste twee *praśna's* latere toevoegingen zijn.¹² De *praśna's* zijn opgedeeld in *adhyāya's* of hoofdstukken die verder zijn opgedeeld in *kaṇḍikā's* of secties.¹³ De *Gautamadharmasūtra* en de *Vasiṣṭhadharmasūtra* zijn als onafhankelijke teksten bewaard, maar hebben mogelijk wel ooit deel uitgemaakt van een *Kalpasūtra*.¹⁴ De *Āpastambīya*-school is, net als de *Baudhāyanīya*-school, gelinkt aan de *Kṛṣṇa Yajurveda*.¹⁵ De

⁸ Olivelle (1999): Introduction, p. xxi

⁹ Ibid, p. xxv

¹⁰ Olivelle (1999), p. 3

¹¹ Bühler (1897), p. 1

¹² Olivelle (1999), p. 127

¹³ Bühler (1882), p. 143

¹⁴ Olivelle (1999), p. 74 en 244

¹⁵ Ibid, p. 3 en 127

Gautamadharmasūtra wordt gelinkt aan de *Sāmaveda*.¹⁶ De *Vasiṣṭhadharmasūtra* wordt geassocieerd met de *Ṛgveda*.¹⁷

Dit maakt duidelijk dat de *Dharmasūtra*'s gesitueerd dienen te worden binnen de Vedische literatuur. De Vedische literatuur kan worden onderverdeeld in vijf grote categorieën. Ten eerste zijn er de vier Vedische *Samhitā*'s: de *Ṛgveda*, de *Yajurveda*, de *Sāmaveda* en de *Atharvaveda*. Rond deze vier *Samhitā*'s ontstonden scholen (*śākhā*'s) die gespecialiseerde commentaarteksten schreven op de vier Veda's. Deze commentaarteksten zijn op hun beurt in drie categorieën te verdelen: de *Brāhmaṇa*'s, die eerder de praktische kant van de zaak behandelen, en de *Āraṇyaka*'s en *Upaniṣads*, die eerder mystiek en esoterisch van aard zijn. In de Laat-Vedische periode ontstond er nog een vijfde categorie van Vedische literatuur, namelijk de *Vedāṅga*, letterlijk 'ledematen van de Veda's'. De *Vedāṅga*'s zijn hulpwetenschappen die studenten van de Veda's kunnen helpen om de Veda's beter te reciteren en begrijpen. In totaal zijn er zes *Vedāṅga*'s. Het betreft de wetenschappelijke disciplines fonetiek (*śikṣā*), rituele praktijk (*kalpa*), grammatica (*vyākaraṇa*), etymologie (*nirukta*), metriek (*chandas*) en astronomie (*jyotiṣa*). De *Dharmasūtra*'s moeten gesitueerd worden binnen de *Kalpa Vedāṅga*, de hulpwetenschap van de rituele praktijk. De *Kalpa Vedāṅga* is immers onderverdeeld in drie categorieën: de *Śrautasūtra*'s, de *Gṛhyasūtra*'s en de *Dharmasūtra*'s. De *Śrautasūtra*'s hebben als hoofdthema Vedische rituelen, de *Gṛhyasūtra*'s behandelen huiselijke rituelen en de *Dharmasūtra*'s beschrijven gedragsregels waar men zich als goede religieuze mens aan diende te houden in de Vedische maatschappij.¹⁸

Het is echter zeer moeilijk om te bepalen wanneer de *Dharmasūtra*'s precies geschreven werden. Verschillende wetenschappers hebben wel al pogingen ondernomen om de teksten in de tijd te situeren. De datering blijft echter grotendeels gebaseerd op giswerk. Er is geenszins zekerheid over wanneer ze precies geschreven werden. Wel is er consensus over het feit dat ze geschreven werden in de eeuwen voor het begin van onze jaartelling. Hieronder de schattingen die door enkele wetenschappers naar voor geschoven worden:

De negentiende-eeuwse indoloog Bühler meende dat de *Gautamadharmasūtra* de oudste van de vier bewaarde *Dharmasūtra*'s was, aangezien de *Baudhāyanadharmasūtra* en de *Vasiṣṭhadharmasūtra* allebei refereren naar *sūtra*'s uit de *Gautamadharmasūtra*.¹⁹ P.V. Kane is in zijn magnum opus *History of Dharmasāstra* dezelfde mening toegedaan.²⁰ De

¹⁶ Ibid, p. 74

¹⁷ Ibid, p. 244

¹⁸ Olivelle (1999), Introduction: pp. xxi-xxv

¹⁹ Bühler (1897), Introduction: pp. xxi-xxii

²⁰ Kane (1930), vol. 1: Synopsis of contents, p. xiii

Āpastambadharmasūtra is volgens Bühler jonger dan de *Baudhāyanadharmasūtra*, omdat in deze eerste meer puriteinse waarden, zoals monogamie, worden gepropageerd, die volgens hem pas later populair werden.²¹ Zo heeft de auteur van de *Baudhāyanadharmasūtra* helemaal niets tegen polygamie en moedigt hij een huwelijk tussen een kinderloze weduwe en haar schoonbroer zelfs aan.²² Olivelle vindt dit echter een zwak argument, aangezien de *Vasiṣṭhadharmasūtra* en andere teksten die van latere datum zijn deze puriteinse waarden ook niet voorstaan.²³ Bovendien stelde Bühler dat de *Āpastambadharmasūtra* bepaalde stellingen die in de *Baudhāyanadharmasūtra* naar voor worden geschoven probeert te ontcrachten, zonder echter te vermelden dat de stellingen uit de *Baudhāyanadharmasūtra* komen.²⁴ Hij gaf verder aan een vermoeden te hebben dat de *Vasiṣṭhadharmasūtra* jonger is dan de *Baudhāyanadharmasūtra*, aangezien deze eerste refereert naar hoofdstukken uit de *Baudhāyanadharmasūtra*, maar aangezien hij twijfel heeft of deze wel deel uitmaken van de oorspronkelijke *Vasiṣṭhadharmasūtra*, durfde hij dit niet met zekerheid te stellen.²⁵

Olivelle moedigt aan om te kijken naar de stijl van de werken om een relatieve chronologie op te stellen. Immers, de stijl van de *Dharmasūtra*'s verschilt van die van latere wetteksten (de *Smṛti*'s). Waar de *Dharmasūtra*'s in proza zijn, zijn de *Smṛti*'s in verzen. Olivelle argumenteert dat dit niet iets is dat plots veranderd is, maar dat er al in de *Dharmasūtra*'s een evolutie merkbaar is van proza naar meer verzen. Hij meent dan ook dat een tekst als jonger bestempeld kan worden wanneer het een groter aantal verzen heeft. In de *Gautamadharmasūtra* vinden we helemaal geen verzen terug. In de *Āpastambadharmasūtra* vinden we in totaal 30 verzen, goed voor 2% van het totaal aantal *sūtra*'s. In de *Baudhāyanadharmasūtra* en de *Vasiṣṭhadharmasūtra* vinden we aanzienlijk meer verzen, respectievelijk 22% en 28% van het totaal aantal *sūtra*'s. Olivelle argumenteert dan ook dat deze twee van latere datum zijn dan de *Gautamadharmasūtra* en de *Āpastambadharmasūtra*. Hij gaat er echter niet van uit dat de *Gautamadharmasūtra* de oudste is omdat deze geen verzen heeft. Het lijkt hem eerder zo dat de auteur van de *Gautamadharmasūtra* heel hard zijn best heeft gedaan

²¹ Dit kadert in het negentiende-eeuwse ontwikkelingsdenken en de moderniseringstheorie van W.W. Rostow. Deze theorie stelt dat iedere staat vijf stadia van economische ontwikkeling doormaakt om te evolueren van een traditionele naar een moderne staat. Economische ontwikkeling gaat gepaard met sociale, culturele en politieke ontwikkeling. De vijf stadia die moeten worden doorlopen zijn gebaseerd op het Amerikaanse ontwikkelingsmodel. Rostow geeft dus een universalistische visie op ontwikkeling waarbij elk land dezelfde ontwikkeling doormaakt (of nog zal doormaken) als de Verenigde Staten. (Slattery (2003): pp. 146-148) Dit universalistisch ontwikkelingsidee is zeer typerend voor negentiende-eeuwse wetenschappers en klinkt ook in Bühlers werk door, zoals blijkt uit het aangehaalde argument.

²² Bühler (1897), Introduction: pp. xxi - xxii

²³ Olivelle (1999), Introduction: p. xxviii

²⁴ Bühler (1897), Introduction: pp. xvii – xxiv

²⁵ Bühler (1882), Introduction: p. xxi

om een perfect werk in *sūtra*'s te schrijven. Hij gaat zelfs nog verder en argumenteert dat de *Āpastambadharmasūtra* de oudste is. Hij komt tot deze conclusie omdat een aantal concepten, zoals gemengde kasten, in de *Āpastambadharmasūtra* nog niet vermeld worden en in de andere *Dharmasūtra*'s wel. De relatieve chronologie volgens Olivelle ziet er dan als volgt uit: de *Āpastambadharmasūtra* is de oudste, gevolgd door de *Gautamadharmasūtra*. Daarna werd de *Baudhāyandharmasūtra* geschreven en tenslotte de *Vasiṣṭhadharmasūtra*.²⁶

Een absolute datering geven aan deze werken is nog moeilijker. Kane stelt in zijn *History of Dharmasāstra* dat de *Gautamadharmasūtra*, die volgens hem de oudste is, geschreven werd tussen 600 en 400 v.o.t.²⁷ De *Āpastambadharmasūtra* situeert hij tussen 600 en 300 v.o.t.²⁸ en de *Baudhāyanadharmasūtra* tussen 500 en 200 v.o.t.²⁹ De *Vasiṣṭhadharmasūtra* is volgens hem de jongste en werd geschreven tussen 300 en 100 v.o.t.³⁰

Deze datering wordt vaak gevolgd. Olivelle meent echter dat Kane de *Dharmasūtra*'s ouder maakt dan ze in werkelijkheid zijn, iets waar de eerste generatie indologen zich wel vaker schuldig aan maakte. Hij gaat ervan uit dat de drie oudste teksten gecomponeerd zouden zijn tussen 300 en 150 v.o.t. en de *Vasiṣṭhadharmasūtra* iets later.³¹

Bühler veronderstelde dat de *Āpastambadharmasūtra* en de *Baudhāyanadharmasūtra* in het zuiden van India werden gecomponeerd. Hij steunde daarbij op de *Karaṇavyūhabhāṣya*, een tekst waarover hij zelf zegt dat die “of quite modern origin”³² is en waarin wordt vermeld dat de *Āpastambīya*-school ten zuiden van de rivier Narmadā gesitueerd dient te worden. Hij haalt verder ook aan dat hij ten noorden van de Narmadā zelf nooit een brahmaan heeft ontmoet die tot de *Āpastambīya*-school of de *Baudhāyanīya*-school behoort. Bühler gaf ook aan dat de auteurs van de *Āpastambadharmasūtra* en de *Baudhāyanadharmasūtra* soms op afkeurende wijze gebruiken van mensen uit het noorden beschrijven, wat voor hem een bewijs was van het feit dat zij zelf niet uit het noorden afkomstig waren.³³ Olivelle betwist deze veronderstelling sterk. Olivelle vindt dat zijn bewijzen om aan te tonen dat deze teksten in het zuiden werden geschreven te zwak zijn en gaat er van uit dat alle *Dharmasūtra*'s gecomponeerd werden in het noorden van India, omdat dat nu

²⁶ Olivelle (1999), Introduction: pp. xxix-xxxii

²⁷ Kane (1930), vol. 1: p. 19

²⁸ Ibid., p. 45

²⁹ Ibid., p. 30

³⁰ Ibid., p. 59

³¹ Olivelle (1999), Introduction: pp. xxxii-xxxiv

³² Bühler (1897), Introduction: p. xxxiv

³³ Bühler (1897), Introduction: pp. xxxiv- xxxvi; Bühler (1882), Introduction: pp. xli - xlii

eenmaal de regio was waar de brahmanen actief waren in de periode waarin de *Dharmasūtra*'s zouden zijn gecomponeerd. Hij geeft echter ook toe dat het niet onmogelijk is dat er uitzonderingen waren op deze algemene regel, al gaat hij er toch van uit dat de *Āpastambīya*-school pas na de compositie van de *Āpastambadharmasūtra* gemigreerd is naar het zuiden van India en dat hetzelfde geldt voor de *Baudhāyanīya*-school. Bovendien argumenteert hij dat 'noorden' per definitie een relatieve term is, en dat het best mogelijk is dat de auteurs van de *Āpastamadharmasūtra* en de *Baudhāyanadharmasūtra* gebruiken beschreven van volkeren die ten noorden van hun eigen streek woonden, zonder dat zij daarom echter zelf woonden in de streek die wij vandaag de dag kennen als Zuid-India.³⁴

2.1.2 De doodstraf in de *Dharmasūtra*'s

In de *Dharmasūtra*'s was de doodstraf reeds een mogelijke straf voor bepaalde misdrijven. Niet iedereen kon echter met de dood worden bestraft. Een belangrijke eigenschap aan de rechtspraak in Klassiek India was immers dat niet iedereen gelijk was voor de wet. De regels waaraan men zich diende te houden waren zeer afhankelijk van een aantal factoren, zoals geslacht, leeftijd, levensfase (*āśrama*) en vooral kaste (*varṇa*). Hetzelfde geldt voor de straffen die men kreeg bij het overtreden van deze regels. Zo is het zo dat – op z'n minst in theorie – brahmanen, degenen die behoren tot de hoogste kaste, nooit de doodstraf konden krijgen, zoals onder meer blijkt uit het volgende citaat uit de *Baudhāyanadharmasūtra*:

“Voorwaar, een brahmaan mag bij geen enkel misdrijf gedood worden.”³⁵

De auteur van de *Gautamadharmasūtra* gaat zelfs nog een beetje verder en stelt dat brahmanen geen lijfstraffen konden krijgen.³⁶ Degenen die tot een andere *varṇa* behoorden, hadden meer pech en konden wel degelijk de doodstraf krijgen voor een aantal misdaden. In de *Dharmasūtra*'s worden vier misdaden vermeld waarvoor men de doodstraf kon krijgen. Deze vier misdaden zouden later bekend worden als de *mahāpātaka*'s of zware zonden. Deze term werd echter pas geïntroduceerd in de *Smṛti*'s en kwam nog niet voor in de *Dharmasūtra*'s. Volgens de *Dharmasūtra*'s konden degenen die geen brahmaan waren de doodstraf krijgen voor de moord op een brahmaan, ongeoorloofde seksuele betrekkingen (in het bijzonder met de vrouw van je *guru*), diefstal en het drinken van alcohol (*surā*).

Het vermoorden van een brahmaan was de zwaarste zonde. Iemand die een brahmaan vermoord had, diende dan ook zeer zwaar bestraft te worden. In de *Baudhāyanadharmasūtra* staat te lezen dat

³⁴ Olivelle (1999), Introduction: p. xxvii

³⁵ BaudhDhS. I.10.18.17

³⁶ GautDhS. XII.43

iemand die een brahmaan vermoord had de doodstraf kreeg en dat bovendien ook al zijn bezittingen geconfisqueerd hoorden te worden:

“Bij de moord op een brahmaan is er voor *kṣatriya*’s enzovoort de dood en de confiscatie van al hun eigendommen.”³⁷

De auteur van de *Baudhāyanadharmasūtra* vermeldde echter niet hoe de moordenaar aan zijn einde moest komen. Dat deden de auteurs van de drie andere *Dharmasūtra*’s wel, die allen twee manieren voorstelden, namelijk de dood door zich in het vuur te werpen³⁸ of de dood op het slagveld.³⁹ In de *Āpastambadharmasūtra* staat het als volgt:

“Moge iemand die ondergeschikt is aan de hoogste *varṇa* na iemand van de hoogste *varṇa* gedood te hebben het slagveld betreden. Moge men hem daar doden! Of moge hij zich in het vuur werpen na zijn lichaamsharen, zijn vel en zijn vlees te hebben laten offeren.”⁴⁰

In de *Gautamadharmasūtra* staat bovendien dat deze straf ook gold voor poging tot moord op een brahmaan evenals voor het doden van een foetus van wie het geslacht nog niet kon worden bepaald of van een brahmaanse vrouw wier maandstonden net gedaan waren (*ātreṃ*).⁴¹

De tweede zware zonde waarvoor de *Dharmasūtra*’s de doodstraf voorschreven was het hebben van seks met iemand met wie men eigenlijk geen seks hoorde te hebben, in het bijzonder met de vrouw van je *guru*. Iemand die zich aan deze zonde schuldig maakte, moest zijn eigen penis en teelballen afsnijden en vervolgens lopen in zuidelijke of zuidwestelijke richting⁴² tot hij dood neerviel.⁴³

³⁷ BaudhDhS. I.10.18.19

³⁸ ApDhS. I.9.25.11; GautDhS. XXII.2; VasDhS. XX.25-26

³⁹ ApDhS. I.9.25.12; GautDhS. XXII.3; VasDhS. XX.27-28

⁴⁰ ApDhS. I.9.25.11-12

⁴¹ GautDhS. XXII.11-13

⁴² Dit heeft mijns inziens te maken met de associaties die gepaard gaan met deze windrichtingen. Die associaties kunnen worden afgeleid uit de *lokapāla*’s die de verschillende windrichtingen bewaakten. In drie van de vier *Dharmasūtra*’s wordt men verondersteld in zuidelijke richting te wandelen. De zuidelijke windrichting wordt bewaakt door Yama, de god van de dood. Yama was bovendien ook de *dharmarāja*, de koning van de rechtvaardigheid. In de *Baudhāyanadharmasūtra* wordt echter beschreven dat men in zuidwestelijke richting moet wandelen. Naargelang de bron verschilt de *lokapāla* die verantwoordelijk is voor de bescherming van het zuidwesten. Volgens sommige bronnen is het de zonnegod Sūrya, volgens andere bronnen is het echter Nirṛti (of de mannelijke variant Nirṛta), de god(in) van dood en verderf. Het is duidelijk dat het zuiden en in mindere mate ook het zuidwesten werden geassocieerd met chaos, destructie en dood, wat de keuze voor deze windrichting wel kan verklaren. (Daniélou (1991), pp.131-132)

⁴³ ApDhS. I.9.25.1; GautDhS. XXIII.10; BaudhDhS. II.1.1.15; VasDhS. XX.13

Hij kon zich echter ook verschroeien aan een brandende metalen koker (*sūrmi* of *sūrmī*)⁴⁴ of – doch niet volgens alle teksten – op een heet ijzeren bed gaan liggen⁴⁵:

“Moge een man die seks heeft met de vrouw van zijn *guru* neerliggen op een heet ijzeren bed of moge hij een brandende metalen koker (*sūrmi*) omarmen of moge hij zijn penis en teelballen afsnijden, ze in zijn open handen houden en in zuidwestelijke richting wandelen tot hij dood neervalt.”⁴⁶

Maar er waren nog andere personen met wie men geen seks mocht hebben. En ook seks met een koe was uit den boze! Zo vermeldt de *Gautamadharmasūtra* het volgende:

“Bij een vriendin, een zus, een vrouwelijke verwante, de vrouw van een leerling, een schoondochter of een koe, is [de straf] dezelfde als bij de vrouw van je *guru*.”⁴⁷

Ook wanneer een man seks had met een vrouw uit een hogere kaste – en al zeker wanneer het een brahmaanse vrouw betrof – kon hij hiervoor de doodstraf krijgen.⁴⁸ Dit staat het duidelijkst beschreven in de *Vasiṣṭhadharmasūtra*:

“Indien een *śūdra* seks heeft met een brahmaanse vrouw, moge men de *śūdra* dan in het vuur gooien, na hem in *Vīraṇa*-gras gewikkeld te hebben en moge men het hoofd van de brahmaanse vrouw laten scheren, haar insmeren met *ghī*, haar naakt een donkere ezel laten bestijgen en moge men haar op de hoofdweg laten gaan. Het is geweten dat zij aldus gezuiverd wordt. Indien een *vaiśya* seks heeft met een brahmaanse vrouw, moge men de *vaiśya* dan in het vuur gooien, na hem in *Lohita*-grassprietten gewikkeld te hebben en moge men het hoofd van de brahmaanse vrouw laten scheren, haar insmeren met *ghī*, haar naakt een lichte ezel laten bestijgen en moge men haar op de hoofdweg laten gaan. Het is geweten dat zij aldus gezuiverd wordt. Indien een *kṣatriya* seks heeft met een brahmaanse vrouw, moge men de *kṣatriya* dan in het vuur gooien, na hem in *Śara*-blaadjes gewikkeld te hebben en moge men het hoofd van de brahmaanse vrouw laten scheren, haar insmeren met *ghī*, haar naakt een witte ezel laten bestijgen en moge men haar op de hoofdweg laten gaan. Het is geweten dat zij aldus gezuiverd wordt. Idem voor een *vaiśya* bij een *kṣatriya*-vrouw en voor een *śūdra* bij een *kṣatriya*- of *vaiśya*-vrouw.”⁴⁹

⁴⁴ ApDhS. I.9.25.2; ApDhS. I.10.28.15; GautDhS. XXIII.9; BaudhDhS. II.1.1.14; VasDhS. XX.14

⁴⁵ GautDhS. XXIII.8; BaudhDhS. II.1.1.13

⁴⁶ BaudhDhS. II.1.1.13-15

⁴⁷ GautDhS. XXIII.12

⁴⁸ ApDhS. II.27.9-10; GautDhS. .XXIII.14-15; VasDhS. XXI.1-5

⁴⁹ VasDhS. XXI.1-5

Ook wanneer men een diefstal pleegde, kon men met de dood bestraft worden. De auteur van de *Vasiṣṭhadharmasūtra* beperkt de doodstraf echter tot wanneer men goud van een brahmaan gestolen had:

“Moge iemand bij het stelen van goud van een brahmaan naar de koning rennen, na zijn haren in de war gebracht te hebben, aldus [zeggend]: “Hé, ik ben een dief! Dat u edele mij straffe!” Moge de koning hem een wapen van *Udambara*-hout geven. Moge hij zichzelf daarmee doden. Het is geweten dat hij gezuiverd wordt door te sterven.”⁵⁰

De straf in de *Vasiṣṭhadharmasūtra* verschilt ook een klein beetje met de straf in de andere drie *Dharmasūtra*'s. De dief moest bij alle vier zijn daad aan de koning vertellen, maar bij de andere drie diende hij zelf een knots mee te brengen, waarmee de koning vervolgens werd verondersteld hem te vermoorden. Indien de koning dit niet deed, dan werd de koning een medeplichtige en moest de koning zelf worden gedood.⁵¹

“En ze zeggen ook het volgende: “Moge een dief een knots op zijn schouder nemen en naar de koning gaan, hem [aldus] herinnerend aan de plicht van een *kṣatriya*: “Oh koning, straf mij met deze!” Moge een dief verlost worden van zijn zonde bij zowel de straf als de vrijlating! Maar indien hij niet bestraft wordt, dan krijgt de koning deze zonde van hem!”⁵²

De dood met de knots komt in de vier *Dharmasūtra*'s voor. De *Āpastambadharmasūtra* en *Vasiṣṭhadharmasūtra* beschrijven echter ook nog andere mogelijke straffen:

“Of moge hij (i.e. een dief) zich in het vuur werpen of moge hij zich onderwerpen aan intense zelfkastijding. Of moge hij zelfmoord plegen door minder te eten.”⁵³

“Of moge hij, kaalgeschoren en ingesmeerd met *ghī*, zichzelf in brand steken met een vuur van koeienmest, te beginnen bij zijn voeten. Het is geweten dat hij gezuiverd wordt door te sterven.”⁵⁴

De vierde grote zonde waarvoor men de doodstraf kon krijgen was het drinken van alcohol (*surā*). Voor *sūdra*'s was dit echter niet verboden en zij konden hiervoor dan ook niet gestraft worden. De vier *Dharmasūtra*'s geven dezelfde straf voor deze zonde, namelijk het drinken van kokende alcohol.⁵⁵

⁵⁰ VasDhS. XX.41

⁵¹ ApDhS. I.9.25.4-5; GautDhS. XII.40-42; BaudhDhS. II.1.1.16-17

⁵² BaudhDhS. II.1.1.17

⁵³ ApDhS. I.9.25.6-7

⁵⁴ VasDhS. XX.42

⁵⁵ ApDhS. I.9.25.4-5; GautDhS. XII.40-42; BaudhDhS. II.1.1.16-17; VasDhS. XX.22

“Moge een man die alcohol gedronken heeft zijn lichaam verschroeien met hete alcohol.”⁵⁶

De auteur van de *Gautamadharmasūtra* vermeldde overigens ook nog een speciaal geval van de doodstraf voor *śūdra*'s die het waagden om de Veda's te bestuderen. Het bestuderen van de Veda's was immers het voorrecht van de *ārya*'s en het was absoluut verboden terrein voor *śūdra*'s, die ze niet mochten horen en zeker niet reciteren of bestuderen.

“Voorwaar, voor hem (i.e. een *śūdra*) die luistert naar de Veda is er het vullen van de oren met tin en lak, bij het reciteren is er het afsnijden van de tong en bij het onthouden is er het doorboren van het lichaam.”⁵⁷

2.1.3 Conclusie

De doodstraf wordt dus reeds vermeld in de oudste wetteksten van India, de *Dharmasūtra*'s, die werden geschreven in de eeuwen voor het begin van onze tijdrekening, vermoedelijk in het noorden van India, al is daar geen consensus over met betrekking tot de *Āpastambadharmasūtra* en de *Baudhāyanadharmasūtra*. Van de vele *Dharmasūtra*'s die er ongetwijfeld geweest zijn, zijn er slechts vier bewaard gebleven: de *Āpastambadharmasūtra*, de *Gautamadharmasūtra*, de *Baudhāyanadharmasūtra* en de *Vasiṣṭhadharmasūtra*. In alle vier de *Dharmasūtra*'s zijn er attestaties van de doodstraf. De doodstraf kwam er voor in vier gevallen: moord op een brahmaan, ongeoorloofde seksuele betrekkingen, diefstal en alcoholgebruik. Deze vier misdaden zouden later, vanaf de *Smṛti*'s, bekend worden als de *mahāpātaka*'s of 'grote zonden'. Bovendien vermeldde de auteur van de *Gautamadharmasūtra* ook dat *śūdra*'s die de Veda's bestudeerden de doodstraf hoorden te krijgen. Brahmanen konden nooit de doodstraf krijgen.

⁵⁶ BaudhDhS. II.1.1.18

⁵⁷ GautDhS. XII.4-6

2.2 De Smṛti's

Kane vermeldt in zijn *History of Dharmasāstra* dat er drie fasen zijn in de ontwikkeling van *dharmasāstra*. Na de fase van *Dharmasūtra's*, die in het vorig hoofdstuk werd besproken, is er de fase van *Smṛti's*. Deze fase situeert Kane tussen de jaren 100 en 800. Daarna was er nog een fase van commentaarteksten (*nibandha*)⁵⁸, maar daar ga ik uit tijdsgebrek niet verder op in.

Dharmasūtra's werden binnen een bepaalde Vedische school (*śākhā*) gecomponeerd en golden (op z'n minst aanvankelijk) enkel binnen deze school. Ze maakten bovendien meestal deel uit van een grotere tekst, een *Kalpasūtra*, en ze waren nauw verbonden met de *Gṛhyasūtra's*.⁵⁹ *Smṛti's* daarentegen waren teksten die op zichzelf stonden en die bovendien algemeen geldend waren. Ze waren overigens beter gestructureerd en vollediger dan de *Dharmasūtra's*.⁶⁰ Het opvallendste verschil tussen de *Dharmasūtra's* en de *Smṛti's* is de stijl: *Dharmasūtra's* werden in gemengd proza geschreven. Dit houdt in dat het merendeel van de tekst in proza was, maar dat er af en toe ook verzen werden ingelast. *Smṛti's* werden volledig in verzen gecomponeerd. Bovendien werden de *Smṛti's* ingebed in een kaderverhaal, waar dat voor de *Dharmasūtra's* helemaal het geval niet was. Zo is het kaderverhaal in het *Manusmṛti* dat een groep zieners Manu benadert met de vraag om hen in de *dharma* te onderwijzen. Manu geeft deze taak vervolgens door aan zijn leerling Bhṛgu, die de verschillende regels uiteen begint te doen. In de rest van het werk wordt niet veel aandacht meer besteed aan het kaderverhaal.⁶¹

Het is onmogelijk te bepalen hoeveel *smṛti's* er precies zijn (of ooit geweest zijn), maar er zijn er naar alle waarschijnlijkheid meer dan honderd. De twee belangrijkste en meest invloedrijke *Smṛti's* zijn het *Manusmṛti* of *Mānavadharmasāstra* en het *Yājñavalkyasmṛti*.⁶² Het behoeft dan ook geen betoog dat ik mij voor dit onderzoek heb moeten beperken tot enkele van deze *Smṛti's*. Ik zal het hieronder dan ook enkel nog hebben over het *Manusmṛti* en het *Yājñavalkyasmṛti*.

2.2.1 Het Manusmṛti of Mānavadharmasāstra

De oudst bewaarde en meest invloedrijke *Smṛti* is het *Manusmṛti*, ook wel gekend als *Mānavadharmasāstra*. Er is geen enkele *dharmasāstra* waarop meer commentaarteksten werden geschreven dan op het *Manusmṛti*. Ook de Britten zagen al snel in hoe belangrijk het werk was en reeds in 1794 werd het werk naar het Engels vertaald door Sir William Jones. Het werk is ook door

⁵⁸ Kane (1930), vol. 1: p. 246

⁵⁹ Ibid., pp. 10-12

⁶⁰ Bühler (1886), Introduction: pp. liv-lvi

⁶¹ Olivelle (2005), pp. 25-27

⁶² Kane (1930), vol. 1: pp. 132-135

zeer veel indologen bestudeerd, omdat het hen een unieke inblik gaf in de maatschappij van Klassiek India, al is het onduidelijk of dit dan de maatschappij was zoals die was of de maatschappij zoals de brahmanen hadden gewild dat die was.⁶³

2.2.1.1 Achtergrondinformatie

Het *Manusmṛti* telt 2694 *śloka*'s of dubbelverzen. Deze werden ondergebracht in twaalf *adhyāya*'s of hoofdstukken.⁶⁴ Olivelle meent echter dat deze opdeling in twaalf hoofdstukken een latere toevoeging is, die zelfs de aandacht afleidt van de werkelijke structuur van het *Manusmṛti*. Hij stelt dat het werk uit vier delen bestaat: ten eerste een inleiding over de schepping van de wereld en het ontstaan van de vier *varṇa*'s, vervolgens vermeldt de auteur kort de bronnen van *dharma*, daarna gaat hij in op de gedragsregels voor de vier *varṇa*'s en ten slotte gaat hij in op *karma* en wedergeboorte. Het deel over de gedragsregels is uiteraard het belangrijkste en tevens omvangrijkste deel van het werk. Het kan worden opgedeeld in twee delen: regels met betrekking tot de plichten (*dharmavidhi*), waarbij ook een onderscheid moet worden gemaakt tussen regels bij normale omstandigheden (*anāpadi karmavidhi*) en regels in tijden van rampspoed (*āpadi karmavidhi*), en regels met betrekking tot penitentie (*prāyaścittavidhi*).⁶⁵ Er werd lang van uitgegaan dat de tekst door meerdere auteurs werd opgesteld, maar omdat deze structuur voor een grote mate van coherentie zorgt, argumenteert Olivelle dat het waarschijnlijker is dat de tekst door één auteur werd gecomponeerd.⁶⁶ Over de auteur van de tekst weten we niets, aangezien het werk traditioneel aan de god Brahmā wordt toegeschreven. We kunnen echter met zekerheid stellen dat de auteur een brahmaan geweest moet zijn, die tot doel had de belangen en privileges van zijn eigen *varṇa* veilig te stellen.⁶⁷ Bühler en Kane meenden beide dat het werk werd geschreven tussen 200 v.o.t. en 200 o.t.⁶⁸, Olivelle situeert het werk iets later: volgens hem werd het in de tweede of derde eeuw gecomponeerd.⁶⁹

Er werd lang algemeen aangenomen dat de *Smṛti*'s eigenlijk niets anders waren dan *Dharmasūtra*'s die een beetje herwerkt en op vers gezet waren. Het *Manusmṛti* zou dan een herwerkte, metrische versie zijn van een verloren gegane *Mānavadharmasūtra*. Deze stelling werd voor het eerst door de negentiende-eeuwse sanskritist Max Müller geponeerd. Als bewijs om deze stelling te ondersteunen

⁶³ Olivelle (2005), pp. 3-4

⁶⁴ Kane (1930), vol. 1: p. 140

⁶⁵ Olivelle (2005), pp. 8-18

⁶⁶ Ibid., pp. 6-7

⁶⁷ Ibid. pp. 37-39

⁶⁸ Bühler (1886), Introduction: p. cxvii ; Kane (1930), vol. 1: p. 151

⁶⁹ Olivelle (2005), pp. 24-25

gaf hij aan dat er in andere *Dharmaśāstra*'s gerefereerd wordt naar Manu, maar dat de bewuste verzen niet terug te vinden zijn in het *Manusmṛti*. Er bestaan bovendien wel een *Mānavaśrautasūtra* en een *Mānavagr̥hyasūtra*, dus waarom zou er dan geen *Mānavadharmasūtra* ook bestaan? Dit is echter hoogstens speculatie en kan geenszins als doorslaggevend bewijs voor zijn stelling worden aanzien. Desalniettemin werd zijn stelling door veel sanskritisten, waaronder Bühler, lang als waar aangenomen.⁷⁰ Tegenwoordig kent deze stelling weinig tot geen navolging meer. Kane was de eerste om Müllers stelling in twijfel te trekken. Hij stelde dat er nergens ook maar enige referentie te vinden was naar een *Mānavadharmasūtra*⁷¹ en dat de ideeën in het *Manusmṛti* vrij sterk verschillen met de ideeën in de *Mānavagr̥hyasūtra*, hoewel je zou verwachten dat deze vrij sterk overeen zouden komen indien er werkelijk een *Mānavadharmasūtra* zou zijn die als basis gediend had voor het *Manusmṛti*.⁷²

2.2.1.2 De doodstraf in het *Manusmṛti*

In de *Dharmasūtra*'s riskeerde men in vier gevallen de doodstraf; namelijk wanneer men een brahmaan had vermoord, seks had gehad met iemand met wie seks eigenlijk verboden was (en wel in het bijzonder met de vrouw van je *guru*), een diefstal had gepleegd of alcohol had gedronken. Zoals ik reeds eerder vermeld heb, werden deze vier zonden later bekend als de zware zonden of *mahāpātaka*'s. De term *mahāpātaka* werd voor het eerst gedefinieerd in het *Manusmṛti*. De definitie luidt als volgt:

“De moord op een brahmaan, het drinken van alcohol, diefstal en seks met de vrouw van je *guru*: deze noemt men zware zonden (*mahāpātaka*), evenals het contact met hen [die zich hieraan schuldig maakten].”⁷³

Indien men zich aan één van deze zware zonden schuldig had gemaakt, dan verdiende men het – aldus de auteur van het *Manusmṛti* – om zeer zwaar gestraft te worden. Eén van de straffen die men dan riskeerde, was de doodstraf. Een brahmaan kon echter niet ter dood veroordeeld worden. Indien de koning, die verantwoordelijk was voor de rechtspraak, dit toch zou doen, dan maakte hij zich schuldig aan de eerste en zwaarste grote zonde, met name het vermoorden van een brahmaan. Hij zou dan dus zelf de doodstraf verdienen. Indien een brahmaan een zware zonde had begaan, dan hoorde de koning hem uit zijn rijk te verbannen. In het *Manusmṛti* wordt het zo verwoord:

⁷⁰ Bühler (1886), Introduction: pp. xviii-xix

⁷¹ Kane (1930), vol. : pp. 79-85

⁷² Ibid. p. 138

⁷³ Mn. XI.54

“Moge men een brahmaan nooit doden, zelfs als hij alle misdaden begaan zou hebben. Moge men hem ongedeerd en voorzien van al zijn bezittingen verbannen uit het land. Er is in de wereld geen grotere misdaad dan de moord op een brahmaan. Moge een koning het dus zelfs niet in z’n hoofd halen om een brahmaan te doden!”⁷⁴

Daarmee is meteen ook vastgelegd dat er geen grotere zonde bestaat dan de moord op een brahmaan. Iemand die een brahmaan vermoord had, moest zich volgens het *Manusmṛti* op het slagveld begeven om het doelwit te worden van de aldaar strijdende partijen of mocht er ook voor kiezen zichzelf in het vuur te werpen.⁷⁵ Dezelfde straf gold overigens ook voor personen die zich schuldig gemaakt hadden aan het uitvoeren van een abortus, het vermoorden van een brahmaanse vrouw die net haar maandstonden had gehad (*ātreṃyī*) of het vermoorden van een *kṣatriya* of *vaiśya* die net geofferd had.⁷⁶ Ook zichzelf een hogere status toekennen dan men daadwerkelijk had, zijn leraar meermaals bedriegen, zich verzetten tegen z’n leraar, het belasteren van de koning, het stelen van onderpand, het afleggen van een valse getuigenis of het vermoorden van z’n eigen vriend of vrouw waren misdaden die op deze manier werden bestraft.⁷⁷ Verder was ook het opzettelijk kwellen van brahmanen voor personen uit een lage kaste een daad die met de dood bestraft kon worden:

“Moge de koning iemand die geboren is in een lage kaste en die de brahmanen opzettelijk kwelt doden met diverse huiveringwekkende instrumenten.”⁷⁸

Nieuw in het *Manusmṛti* was dat de straf niet stopte met de dood, zoals in de *Dharmasūtra*’s, maar dat er ook consequenties werden beschreven voor een volgend leven. Zo staat in het *Manusmṛti* te lezen dat een persoon die een brahmaan vermoord had in z’n volgende leven herboren zou worden als hond, zwijn, ezel, kameel, koe, geit, schaap, hert, vogel, *caṇḍāla* of *pulkasa*.⁷⁹ *Caṇḍāla*’s en *pulkasa*’s waren outcasts. Zij stonden zeer laag in de sociale hiërarchie ten tijde van het *Manusmṛti*. Ze werden toen al als onzuiver beschouwd en ze werden dan ook in zeer grote mate uitgesloten uit het sociale leven.⁸⁰

⁷⁴ Mn. VIII.380-381

⁷⁵ Mn. XI.73

⁷⁶ Mn. XI.87

⁷⁷ Mn. XI.55 en XI.88

⁷⁸ Mn. IX.248

⁷⁹ Mn. XII.55

⁸⁰ Olivelle (2006), p. 425

Net als in de *Dharmasūtra*'s werden ook in het *Manusmṛti* ongeoorloofde seksuele betrekkingen met de doodstraf bestraft. Ook de manier waarop deze doodstraf werd toegepast bleef ongewijzigd, zoals blijkt uit het volgende vers:

“Moge iemand die seks heeft gehad met de vrouw van zijn *guru*, na zijn misdaad bekend te hebben, liggen op een heet [bed] dat gemaakt is van ijzer of moge hij een brandende metalen koker innig omarmen. Door de dood wordt hij gezuiverd. Of moge hij zelf zijn penis en teelballen afsnijden en ze in zijn open handen houden en rechtstreeks in zuidwestelijke richting gaan tot hij dood neervalt.”⁸¹

En opnieuw stopte de straf niet met de dood. Er werd ook beschreven wat de man te wachten stond in zijn volgende levens:

“[Moge] een man die seks heeft met de vrouw van zijn *guru* honderdmaal [herboren worden als] gras, een struik of een klimplant of ook als een roofdier dat voorzien is van slag tanden of ook als een dier dat wrede daden doet.”⁸²

Er waren echter ook andere vrouwen met wie een man geen seks mocht hebben:

“Seks met je zus, je dochter, een vrouw van een lage kaste of de vrouw van je vriend of zoon is gekend als zijnde gelijk aan [seks met] de vrouw van je *guru*.”⁸³

Ook een *śūdra* die met een *ārya*-vrouw seks had kreeg de doodstraf. Wanneer zij echter niet gechaperonneerd werd, dan werd enkel zijn penis afgesneden, maar mocht hij blijven leven.⁸⁴ Ook *kṣatriya*'s en *vaiśya*'s die met brahmaanse vrouwen seks hadden verdienden de doodstraf volgens het *Manusmṛti*.⁸⁵

Echter, op seks met een meisje van dezelfde kaste stond geen doodstraf indien het meisje ook zelf akkoord was. Indien zij niet akkoord was, dan was er sprake van verkrachting, en dat kon wel met de dood bestraft worden. Wanneer het meisje echter zelf wel akkoord was, dan lag de beslissing bij de vader van het meisje: hij kon eventueel van de jongen vragen om met zijn dochter te trouwen.⁸⁶

⁸¹ Mn. XI.103-104

⁸² Mn. XII.58

⁸³ Mn. XI.58

⁸⁴ Mn. VIII.374

⁸⁵ Mn. VIII.377

⁸⁶ Mn. VIII.364-365

Mannen die overspel pleegden werden met de dood bestraft. Brahmanen waren echter vrijgesteld van de doodstraf.⁸⁷ Zij werden, zoals hierboven reeds vermeld werd, verbannen indien zij zware zonden begingen.⁸⁸ Vrouwen die overspel pleegden moesten ook zwaar bestraft worden, evenals de man met wie de vrouw overspel pleegde:

“Moge de koning een vrouw die – ondanks dat ze trots is op de kwaliteiten van haar familie – toch haar echtgenoot bedriegt door honden laten verslinden op een druk bezochte plaats. En moge hij de zondige man doen branden op een heet ijzeren bed en moge men houtblokken op [het vuur] gooien en moge de misdadiger verbrand worden.”⁸⁹

Ook diefstal werd absoluut niet getolereerd en werd zeer zwaar bestraft. Vooral op het stelen van goud stonden erg strenge straffen:

“Moge een dief die goud gestolen heeft geagiteerd naar de koning gaan, zijn daad opbiechten en zeggen: “Oh edele heer, straf mij!” Moge de koning hem onmiddellijk doden, na de knots genomen te hebben [die de dief meegenomen heeft]. De dief wordt zelf gezuiverd door de dood, maar een brahmaan wordt gezuiverd door ascese.”⁹⁰

Een frauduleuze goudsmid wordt bovendien in het *Manusmṛti* de “allerslechtste doorn”⁹¹ (*sarva-kaṇṭaka-pāpiṣṭha*) genoemd die de koning in zijn rijk kan hebben. Hij moest volgens het *Manusmṛti* met messen in kleine stukjes worden gesneden.⁹²

Echter, niet alleen op het stelen van goud stond de doodstraf; zo blijkt uit de volgende verzen:

“Het stelen van onderpand, mensen⁹³, paarden, zilver, grond, diamanten of andere juwelen is gekend als zijnde gelijk aan het stelen van goud.”⁹⁴

“Moge hij (i.e. de koning) zonder aarzelen diegenen doden die inbreken in graanschuren, wapenkamers of tempels en diegenen die olifanten, paarden of wagens stelen.”⁹⁵

⁸⁷ Mn. VIII.359

⁸⁸ Mn. VIII.380

⁸⁹ Mn. VIII.371

⁹⁰ Mn. VIII.371

⁹¹ Mn. IX.292

⁹² Mn. IX.292

⁹³ De straf voor ontvoering verschilde naargelang de status van de ontvoerde persoon: voor het ontvoeren van personen van hoge komaf was de straf zwaarder dan voor het ontvoeren van personen van lage komaf. Wanneer het een vrouw van hoge komaf was, was de straf bovendien zwaarder dan als het een man van hoge komaf was. (Mn. VIII.323)

⁹⁴ Mn. XI.57

⁹⁵ Mn. IX.280

Bovendien mocht de koning personen die betrapt werden op het stelen van verloren voorwerpen die bij een speciaal hiervoor aangestelde ambtenaar in bewaring waren door olifanten laten vertrappelen.⁹⁶

En ook iemand die het waagde om de schatkist van de koning te plunderen, werd ter dood veroordeeld. De manier waarop wordt echter niet gespecificeerd in het *Manusmṛti*.⁹⁷

Zakkenrollers werden ook zwaar bestraft, maar kregen niet meteen de doodstraf. Bij het eerste feit werden hun vingers afgesneden, bij het tweede feit hun handen en voeten en bij het derde feit kregen ze de doodstraf.⁹⁸

Bewijslast was bovendien in al deze gevallen erg belangrijk:

“Moge een rechtvaardige koning een dief die zonder gestolen goed [gepakt is] niet laten terechtstellen. Moge hij [een dief] die [gepakt is] met de gestolen goederen en de hulpmiddelen [om de diefstal te plegen] zonder aarzeling laten terechtstellen.”⁹⁹

En ook de medeplichtigen verdienden volgens het *Manusmṛti* niet minder dan de doodstraf:

“En moge hij ook al diegenen laten terechtstellen die in de dorpen eten geven aan de dieven of een plaats voor hun goederen.”¹⁰⁰

Ook voor dieven wordt beschreven wat er hen te wachten zou staan in hun volgende levens. Zij zouden worden herboren als spin, slang, hagedis, een dier dat in het water leeft of als demonische *piśāca*.¹⁰¹ *Piśāca*'s zijn demonen die op mensen jagen. Mensen die aan hen ten prooi vallen worden ernstig ziek. *Piśāca*'s zijn overigens erg moeilijk te verslaan.¹⁰²

Alcohol (*surā*) drinken was ook een *mahāpātaka*. Dit was echter enkel strafbaar voor brahmanen, *kṣatriya*'s en *vaiśya*'s. Voor *sūdra*'s was dit geen misdrijf en zij konden hier dan ook niet voor gestraft worden. *Kṣatriya*'s en *vaiśya*'s werden met de dood bestraft indien zij alcohol dronken. Voor brahmanen is het iets minder duidelijk wat de straf was. Volgens een reeds eerder vermeld vers waren brahmanen vrijgesteld van de doodstraf en werden ze verbannen indien ze zich toch

⁹⁶ Mn. VIII.34

⁹⁷ Mn. IX.275

⁹⁸ Mn. IX.277

⁹⁹ Mn. IX.270

¹⁰⁰ Mn. IX.271

¹⁰¹ Mn. XII.57

¹⁰² Bane (2012), p. 255

schuldig maakten aan één of meerdere *mahāpātaka*'s.¹⁰³ Het volgende vers lijkt echter te suggereren dat brahmanen wel degelijk ook met de dood bestraft konden worden voor het drinken van alcohol:

“Moge een tweemaalgeborene (i.e. een brahmaan, *ṣatriya* of *vaiśya*) die uit onverschilligheid alcohol gedronken heeft kokendhete alcohol drinken. Hij wordt vervolgens daardoor bevrijd van zijn schuld wanneer zijn lichaam is verbrand. Of moge hij kokende urine van een koe, water, melk, *ghī* of mestwater drinken tot hij sterft.”¹⁰⁴

Ook zijn er enkele zonden die gelijkgesteld zijn aan het drinken van alcohol; namelijk het vergeten of ontkennen van de Veda's, het eten van verboden of oneetbaar voedsel, het vermoorden van een vriend en het afleggen van een valse getuigenis. Als men zich hieraan schuldig gemaakt had, diende men op dezelfde wijze bestraft te worden als iemand die alcohol had gedronken.¹⁰⁵

Na de dood wachtte een dergelijke zondaar een nieuw leven als insect, worm, roofdier of een vogel die vuilnis opeet.¹⁰⁶

Daarnaast staan er in het *Manusmṛti* ook een aantal misdrijven beschreven waarvoor men de doodstraf kon krijgen die echter niet lijken te passen binnen de vijf *mahāpātaka*'s. Zo kon men ook de doodstraf krijgen indien men een waterreservoir vernield had, zich verzet had tegen de koning, gecollaboreerd had met de vijanden van de koning, Koninklijke edicten vervalst had of ministers had omgekocht.¹⁰⁷

2.2.1.3 Conclusie

Net als in de *Dharmasūtra*'s riskeerde men dus in het *Manusmṛti* de doodstraf wanneer men zich schuldig maakte aan één van de *mahāpātaka*'s. Er is dus een duidelijke continuïteit met betrekking tot de doodstraf tussen de *Dharmasūtra*'s en het *Manusmṛti*.

2.2.2 Het *Yājñavalkyasmṛti*

Naast het *Manusmṛti* was ook het *Yājñavalkyasmṛti* een erg invloedrijke *dharmasāstra* en ook op dit werk werden dan ook heel wat commentaarteksten geschreven. De bekendste commentaartekst op het *Yājñavalkyasmṛti* is de *Mitākṣarā*. Deze dateert uit de elfde eeuw. De oudst bewaarde commentaartekst is die van Viśvarūpa, die vermoedelijk in het begin van de negende eeuw werd

¹⁰³ Mn. VIII.380-381

¹⁰⁴ Mn. XI.90-91

¹⁰⁵ Mn. XI.56

¹⁰⁶ Mn. XII.56

¹⁰⁷ Mn. IX.232, IX.275 & IX.279

geschreven. Dit werk refereert echter ook naar andere commentaarteksten, dus er moeten aanvankelijk nog oudere commentaarteksten geweest zijn, die verloren zijn gegaan. Het kan dan ook interessant zijn om te vergelijken in welke gevallen de doodstraf voorkwam in het *Manusmṛti* en het *Yājñavalkyasmṛti*, allebei invloedrijke werken over *dharma*, en of de duidelijke continuïteit die er te vinden was tussen de *Dharmasūtra*'s en het *Manusmṛti* ook te vinden is in het *Yājñavalkyasmṛti*.

2.2.2.1 Achtergrondinformatie

Het *Yājñavalkyasmṛti* telt om en bij de 1000 *śloka*'s of dubbelverzen. Het precieze aantal verschilt naargelang de tekstuitgave. Het werk is in elk geval heel wat beknopter dan het omvangrijke *Manusmṛti*. Desalniettemin worden er min of meer dezelfde thema's in besproken, zij het iets minder uitvoerig.¹⁰⁸

Het *Yājñavalkyasmṛti* bestaat uit drie boeken of *adhyāya*'s: het *Ācārādhyāya*, het *Vyavahārādhyāya* en het *Prāyaścittādhyāya*. Het *Ācārādhyāya* of het 'Boek over gedragsregels' is opgedeeld in dertien hoofdstukken of *prakaraṇa*'s. In dit boek worden vooral de rechten en plichten van personen uit de verschillende kasten (*varṇa*), subkasten (*jāti*) en levensfasen (*āśrama*) uit de doeken gedaan. Het tweede boek is het *Vyavahārādhyāya* of het 'Boek over rechtspraak'. Dit boek bestaat uit 25 *prakaraṇa*'s en behandelt onderwerpen zoals geschillen, geweld, contractbreuk, juridische procedures, getuigen, bewijsmateriaal, enz. In het *Prāyaścittādhyāya* of het 'Boek over boetedoening' wordt in vijf *prakaraṇa*'s ingegaan op onzuiverheid en penitentie.¹⁰⁹

Het *Yājñavalkyasmṛti* is zeker jonger dan het *Manusmṛti*. De rechtspraak is immers al duidelijk verder geëvolueerd dan in het *Manusmṛti*. Kane stelt dat het *Yājñavalkyasmṛti* werd gecomponeerd tussen de eerste eeuw v.o.t. en de derde eeuw o.t.¹¹⁰

Net als het *Manusmṛti* is ook het *Yājñavalkyasmṛti* ingebed in een kaderverhaal, dat overigens zeer gelijkaardig is aan dat van het *Manusmṛti*. Ook hier vraagt een groep ziener om in de *dharma* onderwezen te worden, zij het dan aan de ziener Yājñavalkya en niet aan Manu, zoals in het *Manusmṛti*.¹¹¹ Het *Yājñavalkyasmṛti* wordt traditioneel toegeschreven aan deze ziener. Het zou ook aan deze ziener geweest zijn dat de zonnegod Sūrya de *Śuklayajurveda* openbaarde. De interconnectie tussen de *Śuklayajurveda* en het *Yājñavalkyasmṛti* is dan ook vrij groot. Over de

¹⁰⁸ Kane (1930), vol. 1 : p. 169 en 176

¹⁰⁹ Dutt (2005), Introduction: pp. vi-viii

¹¹⁰ Kane (1930), vol. 1: p. 170 en 184

¹¹¹ Ibid.: p. 177

werkelijke auteur van het *Yājñavalkyasmṛti* is niets geweten. We kunnen er echter wel van uit gaan dat het een brahmaan geweest moet zijn, net als bij de andere *dharmasāstra*'s.¹¹²

2.2.2.2 De doodstraf in het *Yājñavalkyasmṛti*

Ook in het *Yājñavalkyasmṛti* kreeg men de doodstraf wanneer men zich aan één van de *mahāpātaka*'s had schuldig gemaakt. Bovendien werden er net als in het *Manusmṛti* ook hier andere zonden gelijkgesteld aan de vijf *mahāpātaka*'s. Ketterrij, het beschimpen van de leraar, vergeten wat men reeds gestudeerd had (m.a.w. de Veda's vergeten) en een vriend vermoorden waren zonden die gelijkgeschakeld waren aan het vermoorden van een brahmaan.¹¹³ Iemand die een brahmaan vermoord had, werd verondersteld zichzelf al *mantra*'s¹¹⁴ reciterend in het vuur te werpen of het slagveld te betreden om daar gedood te worden. Echter, wanneer men erin slaagde om zwaargewond, doch in leven, het slagveld te verlaten, dan was men ook van z'n zonde gezuiverd:

“Of moge hij (i.e. een persoon die een brahmaan gedood heeft) aldus voorwaar ook zijn lichaam offeren te beginnen met zijn lichaamsharen en eindigend met zijn beenmerg door in volgorde aldus deze mantra's [te reciteren]: “Zegene mijn lichaamsharen!” [enz.]. Of moge hij, tot doelwit geworden en gedood in de strijd, gezuiverd worden. Hij wordt ook levend gezuiverd als hij bijna dood is, gewond door de klappen.”¹¹⁵

Bovendien werd in het *Yājñavalkyasmṛti* ook geschreven dat mannen die op gewelddadige wijze iemand vermoord hadden gespietst hoorden te worden.¹¹⁶ En net als in het *Manusmṛti* werd ook in het *Yājñavalkasmṛti* beschreven wat de zondaar in z'n volgende levens te wachten zou staan. Een man die een brahmaan vermoord had, zou na vele jaren in vreselijke hellen doorgebracht te hebben, herboren worden in deze wereld als een hert, een hond, een zwijn of een kameel.¹¹⁷ Dat is echter nog niet alles. Wanneer hij eindelijk opnieuw als mens herboren zou worden, dan zou hij aan tuberculose lijden.¹¹⁸

Ook iemand die geregeld alcoholische dranken nuttigde, kreeg volgens het *Yājñavalkyasmṛti* de doodstraf. Verboden voedsel eten, opscheppen, liegen en menstruerende vrouwen op de mond

¹¹² Ibid., pp. 168-169

¹¹³ YS. III.228

¹¹⁴ Het betreft de *mantra*'s die ook worden geciteerd in de *Vasiṣṭhadharmasūtra*, waarbij de moordenaar van een brahmaan (*bhrūṇahan*) achtereenvolgens zijn lichaamsharen, huid, bloed, vlees, pezen, vet, botten en merg aan de Dood offert. (VasDhS. XX.26)

¹¹⁵ YS. III.247-248

¹¹⁶ YS. II.276

¹¹⁷ YS. III.207

¹¹⁸ YS. III.209

kussen waren zonden die als even erg werden beschouwd als het nuttigen van alcohol.¹¹⁹ Wie zich hieraan bezondigde, moest kokende alcohol, water, *ghī*, koeienurine of melk drinken. Wanneer hij daardoor stierf, was hij opnieuw zuiver:

“Een dronkaard bereikt zuiverheid door te sterven na het drinken van één van deze: alcohol, water, *ghī*, koeienurine of melk, [warm] als vuur.”¹²⁰

Een dronkaard zou herboren worden als een ezel, een *pulkasa* of een *veṇa*.¹²¹ *Veṇa*'s waren rietwerkers. Net als de *pulkasa*'s stonden ze zeer laag op de sociale ladder ten tijde van het *Yājñavalkyasmṛti*.¹²² Wanneer hij opnieuw een geboorte als mens met enige standing zou hebben, dan zou hij zwarte tanden hebben.¹²³

Als zijnde de derde *mahāpātaka* werd ook diefstal zeer zwaar bestraft. Vooral het stelen van goud van een brahmaan werd als zeer slecht beschouwd, maar ook het stelen van paarden, juwelen, grond, koeien, onderpand of het ontvoeren van mannen of vrouwen werd als even immoreel gezien.¹²⁴ Ook een vader die zijn dochter reeds aan iemand had beloofd kon niet meer op deze beslissing terugkomen, behalve indien een betere bruidegom dan de eerste zich aandient. Indien dit niet het geval was en hij wou zijn dochter toch terugnemen, dan maakte hij zich schuldig aan diefstal en moest hij ook als een dief worden bestraft:

“Een meisje wordt éénmaal weggegeven; hij die haar terugneemt krijgt dezelfde straf als een dief. Echter, indien een betere bruidegom dan de eerste zich aandient, moge hij de gegevene dan nemen!”¹²⁵

Iemand die zich aan deze zonden schuldig maakte, verdiende dan ook de doodstraf volgens de auteur van het *Yājñavalkyasmṛti*. Dit zou ook op dezelfde wijze gebeuren als in de *Dharmasūtra*'s en het *Manusmṛti*: de dief ging met een knuppel naar de koning, biechtte alles aan hem op, overhandigde hem de knuppel en werd vervolgens doodgeknuppeld door de koning. De koning kon hem echter ook vrijspreken:

“Moge een man die goud steelt van een brahmaan een knuppel aanbieden aan de koning, zijn daad aan hem vertellend. Hij is zuiver als hij wordt gedood of ook als hij wordt vrijgelaten.”¹²⁶

¹¹⁹ YS. III.229

¹²⁰ YS. III.253

¹²¹ YS. III.207

¹²² Olivelle (2006), p. 438

¹²³ YS. III.209

¹²⁴ YS. III.230

¹²⁵ YS. I.65

Er staat in het *Yājñavalkyaśmṛti* niet expliciet vermeld dat bij vrijspraak de schuld van de dief wordt overgedragen op de koning, wat wel het geval was in de *Dharmasūtra*'s. We kunnen echter wel veronderstellen dat de koning in geval van vrijspraak beschouwd zou worden als een medeplichtige en hij zich op die manier schuldig maakte aan de vijfde *mahāpātaka*.¹²⁷

Inbrekers die olifanten of paarden gestolen hadden, moesten net als gewelddadige moordenaars worden gespietst.¹²⁸ De dief moest echter wel eerst teruggeven wat hij gestolen had. Een brahmaan die een diefstal had gepleegd, moest gebrandmerkt en verbannen worden, maar kon niet tot de doodstraf veroordeeld worden:

“Moge hij een dief straffen met diverse lijfstraffen [waaronder de doodstraf], na hem te hebben laten teruggeven wat hij gestolen had. Moge hij een brahmaan [die een diefstal gepleegd heeft] uit zijn rijk verbannen, na hem gebrandmerkt te hebben.”¹²⁹

De eerste wedergeboorte van een dief op deze aarde zou als worm of insect zijn. Bij zijn eerste menselijke geboorte zou hij last hebben van slechte nagels.¹³⁰

En ook een man die seks had met de vrouw van zijn *guru* verdiende de doodstraf. Hij moest neerliggen op een heet ijzeren bed in het gezelschap van een ijzeren beeld van een jong meisje. Hij kon echter ook zijn teelballen afsnijden en in zuidwestelijke richting wandelen tot hij dood neerviel:

“Moge hij (i.e. een persoon die seks heeft met de vrouw van zijn *guru*) neerliggen op een heet ijzeren bed samen met een ijzeren meisje. Of moge hij zijn lichaam verlaten in het zuidwesten, na zijn teelballen vastgenomen en afgesneden te hebben.”¹³¹

Er waren ook nog vele andere personen met wie seksuele relaties absoluut uit den boze waren: je dochter, je schoondochter, je zus, je stiefmoeder, je tante, andere vrouwelijke familieleden, de dochter of echtgenote van een vriend, de dochter van je leraar of een vrouw uit de laagste kaste. Ook mannen die met één van deze seks hadden gehad moesten hun penis en/of teelballen afsnijden en hun dood tegemoet gaan. Indien er geen sprake was van verkrachting en de vrouw ook zelf deze betrekkingen wou, dan verdiende ook zij de doodstraf.¹³² Ook indien de vrouw van hogere komaf was dan de man, verdiende de man de doodstraf. De vrouw zou in dat geval wel in leven gelaten

¹²⁶ YS. III.257

¹²⁷ YS. III.227

¹²⁸ YS. II.276

¹²⁹ YS. II.273

¹³⁰ YS. III.208-209

¹³¹ YS. III.259

¹³² YS. III.231-233

worden, maar werd verminkt. Zo werden bijvoorbeeld haar oren afgesneden.¹³³ Een man die seks had met de koningin zou in een vuur van stro verbrand worden.¹³⁴ Een man die ongeoorloofde seksuele betrekkingen had, zou in zijn volgende leven herboren worden als gras, een struik of een plant. Bij zijn eerste menselijke geboorte zou hij lijden aan lepra.¹³⁵

Ook zondige vrouwen konden de doodstraf krijgen, tenminste indien zij niet zwanger waren. Zo werden vrouwen die hun echtgenoot vermoord hadden of vrouwen die een dam vernield hadden in het water gegooid, nadat een steen aan hun lichaam werd vastgemaakt. Voor het vermoorden van hun echtgenoot konden ze ook door koeien vertrappeld worden, nadat men eerst hun handen, oren, neus en lippen had afgesneden. Dezelfde straf kregen ze ook indien ze hun kinderen of een spirituele leraar vermoord hadden of indien ze iemand gif hadden toegediend of brand hadden gesticht:

“Moge een zeer slechte vrouw of ook een vrouw die een man vermoord heeft of een vrouw die een dam vernield heeft, indien zij niet zwanger is, in het water gegooid worden met een steen aan haar vastgebonden. Moge hij een gifmengster, een brandstichtster en een vrouw die haar echtgenoot, leraar of kinderen heeft aangevallen en vermoord laten doden door koeien, na haar oren, handen, neus en lippen te hebben afgesneden.”¹³⁶

Ook mannen die brand stichtten konden de doodstraf krijgen. Zij zouden in een vuur van stro verbrand worden. Dit is dezelfde straf als voor seks met de koningin:

“Mannen die velden, huizen, bossen, dorpen, omheinde grond en graanschuren in brand hebben gestoken, en mannen die seks hebben gehad met de vrouw van de koning moeten worden verbrand in een vuur van stro.”¹³⁷

2.2.2.3 Conclusie

We zien dus in het *Yājñavalkyasmṛti* geen grote veranderingen met betrekking tot de doodstraf. Net als in de *Dharmasūtra*'s en het *Manusmṛti* kreeg men de doodstraf indien men zich aan één van de *mahāpātaka*'s schuldig maakte. In de *dharmasāstra*-literatuur hangt het concept van de doodstraf dus zeer nauw samen met het concept van de *mahāpātaka*'s. Zware zonden vroegen om zware straffen, zoals de doodstraf.

¹³³ YS. II.289

¹³⁴ YS. II.285

¹³⁵ YS. III.208-209

¹³⁶ YS. II.281-282

¹³⁷ YS. II.285

2.3 Kauṭilya's Arthaśāstra

Artha was naast *dharma*, *kāma* en *mokṣa* één van de menselijke levensdoelen (*puruṣārtha*) in Klassiek India. *Mokṣa* was het uiteindelijke einddoel (*paramapuruṣārtha*) en *dharma*, *artha* en *kāma* (de *trivarga*) waren de middelen om dat hoogste doel te bereiken. Over alle drie de doelen werden aparte *śāstra*'s geschreven: er zijn dus zowel *dharmasāstra*'s (waarvan de bekendste het *Manusmṛti* en *Yājñavalkyasmṛti* zijn), *arthaśāstra*'s (waarvan de bekendste die van Kauṭilya is) als *kāmasāstra*'s (waarvan de bekendste ongetwijfeld de *Kāmasūtra* van Vātsyāyana is).¹³⁸ *Artha* en *dharma* worden dus in aparte werken behandeld en lijken dan ook aparte domeinen te zijn die op het eerste zicht niets met elkaar gemeenschappelijk hebben, behalve dan misschien dat het beide zeer moeilijk te vertalen termen zijn. Waar *dharma* vooral met moraliteit te maken heeft (z'n plichten vervullen, niet zondigen enz.), heeft *artha* meer te maken met het materiële. Het wordt soms vertaald als economie, maar ook als politiek, diplomatie of militaire strategie. Boesche vertaalt het als politieke economie.¹³⁹ Er is echter wel degelijk een inter-connectie tussen *artha* en *dharma* en bijgevolg ook tussen de *arthaśāstra* en de *dharmasāstra*. In de *arthaśāstra* worden immers de plichten (*dharma*) van de koning nader toegelicht. Wat het werk voor mijn onderzoek vooral interessant maakt, is dat één van de plichten van de koning is om het recht (eveneens *dharma*) te beschermen. Om dit te doen, heeft de koning een instrument van de goden gekregen, met name *danḍa* of straf. Deze moet hij op rechtvaardige wijze gebruiken – noch te zwaar noch te mild – zodat de orde bewaard blijft.¹⁴⁰ Het loont dan ook zeker de moeite om ook *arthaśāstra* nader te bekijken in het kader van dit onderzoek.

2.3.1 Achtergrondinformatie

De bekendste *arthaśāstra* is die van Kauṭilya (ook wel gekend als Cāṇakya of Viṣṇugupta). Hij zou de politieke adviseur geweest zijn van Candragupta Maurya (322-298 v.o.t.), de stichter en eerste keizer van het Maurya-rijk. Het wordt vaak toegeschreven aan het groot politiek en strategisch inzicht van Kauṭilya dat Candragupta Maurya erin geslaagd is de Nanda's en de Grieken o.l.v. Alexander de Grote te verslaan en een groot rijk te stichten in India.¹⁴¹ Bronkhorst trekt dit echter zwaar in twijfel. Hij vindt het namelijk hoogst onwaarschijnlijk dat Candragupta Maurya zich zou hebben laten adviseren door een brahmaan en enkel en alleen ten gevolge daarvan zo'n successen geboekt zou hebben. Volgens hem is dit een fabeltje dat door de brahmanen zelf werd verzonnen om hun eigen positie te verstevigen en hun functie als politiek adviseur te legitimeren.¹⁴²

¹³⁸ Hildebeitel (2002), p. 17

¹³⁹ Boesche (2002), p. 30

¹⁴⁰ Ibid., pp. 35-37

¹⁴¹ Ibid., p. 10

¹⁴² Bronkhorst (2011), pp. 67-71

Kauṭilya heeft zijn politieke inzichten neergeschreven in zijn *Arthaśāstra*. Zelf bouwde hij verder op reeds bestaande politieke theorieën. In zijn werk vermeldt hij veertien voorgangers.¹⁴³ Het werk zou zijn geschreven rond 300 v.o.t. Het werk is van latere datum dan de *Dharmasūtra*'s, maar zou ouder zijn dan het *Manusmṛti* en het *Yājñavalkyasmṛti*.¹⁴⁴ Kauṭilya behandelt in zijn *Arthaśāstra* maar liefst 180 onderwerpen in 15 *adhikaraṇa*'s of hoofdstukken. Het werk werd in gemengd proza geschreven: het merendeel van het werk is in proza, maar er zijn ook verzen ingelast. Zo eindigt bijvoorbeeld elk hoofdstuk met een vers.¹⁴⁵ Het werk verdween in de twaalfde eeuw, maar werd in 1904 opnieuw teruggevonden.¹⁴⁶ Het werd voor het eerst naar het Engels vertaald in 1909.¹⁴⁷

Er is zeer veel discussie rond of Kauṭilya de werkelijkheid beschreef zoals die was of eerder zijn ideale versie van de werkelijkheid gaf. Dat is een probleem dat we bij de *Dharmasūtra*'s en *Dharmaśāstra*'s ook al hadden en dat eigenlijk voor zeer veel oude teksten een factor is waar rekening mee gehouden moet worden. Boesche gaat er van uit dat hij toch in zekere mate de werkelijkheid beschreef zoals die was, aangezien het werk op verschillende vlakken overeenstemt met de edicten van de Maurya-keizer Aśoka, de kleinzoon van de eerste Maurya-keizer Candragupta Maurya, en met de *Indika*, een werk over India van de Griekse ambassadeur Megasthenes, die tijdens het bewind van Candragupta Maurya in Pāṭaliputra (het huidige Patnā), de hoofdstad van het Mauryarijk, verbleef.¹⁴⁸ Bronkhorst wijst dan weer net op verschilpunten tussen het *Arthaśāstra* en de edicten van Aśoka om aan te tonen dat de *Arthaśāstra* eerder de werkelijkheid beschrijft zoals de brahmanen die hadden willen zien.¹⁴⁹ Het blijft dus vooral belangrijk om bij het lezen van dit werk de achtergrond van de auteur indachtig te blijven. In dit geval gaat het dus om een brahmaanse auteur die heel wat privileges te beschermen en belangen te behartigen had.¹⁵⁰

2.3.2 De doodstraf in het *Arthaśāstra* van Kauṭilya

Ook in het *Arthaśāstra* vinden we vermeldingen van de doodstraf, zij het dan in een andere context dan in de *dharmasāstra*'s. In de *Dharmasūtra*'s en de *Smṛti*'s kwam de doodstraf voor bij de *mahāpātaka*'s of grote zonden. Dit waren daden die moreel verwerpelijk waren voor de goede religieuze mens in de Vedische maatschappij, met name het doden van een brahmaan, het hebben

¹⁴³ Boesche (2002), p. 8

¹⁴⁴ Kane (1930), vol. 1: pp. 94-104

¹⁴⁵ Ibid., pp. 91-92

¹⁴⁶ Boesche (2002), p. 8

¹⁴⁷ Kane (1930), vol. 1: p. 85

¹⁴⁸ Boesche (2002), pp. 16-17

¹⁴⁹ Bronkhorst (2011), p. 32

¹⁵⁰ Ibid., pp. 9 en 25-28

van seks met de vrouw van je *guru*, diefstal en alcoholgebruik. Dit is ook logisch, aangezien de *Dharmaśāstra*'s vooral met religie en moraliteit te maken hebben. De *Arthaśāstra*'s hebben een heel ander opzet. Zij behandelen eerder politieke thema's. De doodstraf is in deze context eerder een politiek instrument dat kan worden gebruikt om de orde in het rijk te bewaren en om de macht van de koning te beschermen. Het is een straf die werd gebruikt om de interne vijanden van de koning, het rijk en de bevolking een halt toe te roepen en zo de interne rust en vrede te bewaren. Zelfs brahmanen zijn in het *Arthaśāstra* niet meer onschendbaar. Zo kregen brahmanen die probeerden de koning van de troon te stoten de doodstraf, net als alle anderen die zich hieraan schuldig maakten.¹⁵¹

Dit betekent echter geenszins dat Kauṭilya een voorstander was van gelijkheid. De kastenmaatschappij bleef bestaan in het *Arthaśāstra* en de brahmanen bleven nog steeds de bevoorrechten in de maatschappij. Zo kreeg men bijvoorbeeld de doodstraf wanneer men een brahmaanse minderjarige als slaaf verkocht, tenminste indien men geen familielid was. Wanneer men hetzelfde had gedaan met een *kṣatriya*, *vaiśya* of *śūdra*, dan kreeg men een geldboete. De geldboete is uiteraard ook hoger naarmate de kaste van de verkochte persoon hoger is:

“Voor een verwante onder wiens leiding een minderjarige *śūdra* die als *ārya* werd geboren verkocht of uitgeleend wordt, is er een boete van twaalf kopermunten (*paṇa*), behalve indien die [*śūdra*] reeds een slaaf was in de baarmoeder. Voor een *vaiśya* is dat het dubbele, voor een *kṣatriya* het driedubbele en voor een brahmaan het vierdubbele. Voor een vreemde (i.e. iemand die geen familielid is) zijn er de volgende straffen: de laagste boete, de middelste boete, de hoogste boete en de doodstraf. Voor kopers en medeplichtigen gelden dezelfde straffen.”¹⁵²

De doodstraf was er vooral voor personen die een gevaar vormden voor de koning of voor de maatschappij die onder zijn gezag stond. Een voorbeeld van een persoon die een ernstig gevaar vormt voor de maatschappij is een moordenaar. Met betrekking tot moord valt Kauṭilya's opinie heel kort samen te vatten: “*vadhe vadhaḥ!*”, wat zoveel betekent als “Bij moord is er de doodstraf!”¹⁵³ Enkele *sūtra*'s verder benadrukt hij nog eens dat al wie zijn vader, moeder, zoon, broer of leraar of ook een asceet vermoordt de doodstraf krijgt.¹⁵⁴ Ook voor het doden van een olifant, wordt men met de dood bestraft.¹⁵⁵ Olifanten spelen immers een grote rol in de oorlogvoering en kunnen de koning gemakkelijk aan een overwinning helpen.¹⁵⁶

¹⁵¹ Kauṭ. IV.11.11-12

¹⁵² Kauṭ. III.13.1-2

¹⁵³ Kauṭ IV.11.5

¹⁵⁴ Kauṭ. IV.11.13

¹⁵⁵ Kauṭ. II.2.8

Ook voor incest kreeg men de doodstraf. Kauṭilya vermeldt immers dat het voor een man verboden was om seks te hebben met zijn zus, dochter, schoondochter of tante. Indien de vrouw zelf instemde met de incestueuze relatie, kreeg zij ook de doodstraf. Ook seks met de vrouw van de leraar was verboden. Mannen die seks hadden met de koningin konden zich ook aan de doodstraf verwachten. En ook *śūdra*'s die seks hadden met brahmaanse vrouwen of outcasts (*śvapāka*'s) die seks hadden met *ārya*-vrouwen werden ter dood veroordeeld.¹⁵⁷ Voor verkrachting van kinderen kreeg men dan weer niet de doodstraf. De hand van mannen die zich hieraan schuldig maakten werd wel afgehakt en ze moesten ook een hoge geldboete betalen. Ze kregen echter wel de doodstraf wanneer het slachtoffer stierf ten gevolge van de verkrachting.¹⁵⁸

Verder besteedde Kauṭilya ook veel aandacht aan diefstal. Voor het stelen van juwelen van de koning, kreeg de dief de doodstraf.¹⁵⁹ Dezelfde straf was van toepassing bij het stelen van wapens.¹⁶⁰ Indien een dief iets anders stal van de koning dat meer waard was dan 8 kopermunten (*paṇa*'s), dan kreeg hij eveneens de doodstraf. Indien het gestolen goed echter minder waard was dan 8 *paṇa*'s, dan kwam de dief er met een geldboete vanaf.¹⁶¹ Indien men van gewone burgers iets stal, dan kreeg de dief pas de doodstraf wanneer het gestolen goed meer waard was dan 40 *paṇa*'s. Indien het gestolen goed minder waard was, dan kreeg de dief enkel een geldboete.¹⁶² Men kreeg wel altijd de doodstraf voor het stelen van een kudde dieren.¹⁶³ Ook zakkenrollers die vier keer betrapt waren, werden met de dood bestraft.¹⁶⁴ Iemand die een dief hielp te ontsnappen of iemand die gevangenen hielp om uit de gevangenis te ontsnappen werd eveneens ter dood veroordeeld en ook al zijn bezittingen werden geconfisqueerd.¹⁶⁵

En verder werd de doodstraf ook nog gegeven aan brandstichters (*pradīpika*)¹⁶⁶ en aan mensen die mensenvlees verkochten.¹⁶⁷

¹⁵⁶ Kauṭ. II.8.13

¹⁵⁷ Kauṭ. IV.13.30-35

¹⁵⁸ Kauṭ. IV.12.1-2

¹⁵⁹ Kauṭ. II.8.14-15

¹⁶⁰ Kauṭ. IV.11.22

¹⁶¹ Kauṭ. IV.9.2-4

¹⁶² Kauṭ. IV.9.9

¹⁶³ Kauṭ. IV.11.15

¹⁶⁴ Kauṭ. IV.10.1

¹⁶⁵ Kauṭ. II.5.20 en IV.9.22

¹⁶⁶ Kauṭ. II.36.25

¹⁶⁷ Kauṭ. IV.10.15

Kauṭilya was er verder ook van overtuigd dat personen die een bedreiging vormden voor de soevereiniteit van de koning uitgeschakeld moesten worden. Hij deed dit echter niet door hen direct tot de doodstraf te laten veroordelen. Hij pakte het veel slinkser aan. In het eerste hoofdstuk van het vijfde *prakaraṇa* staan talrijke voorbeelden van hoe een koning een opstandige minister (*dūṣyamahāmātra*) kon laten uitschakelen. Zo kon hij bijvoorbeeld een vete creëren tussen de minister en zijn broer, vervolgens een spion uitzenden om de broer van de minister te vermoorden en dan de minister laten beschuldigen van broedermoord en zo tot de doodstraf veroordelen.¹⁶⁸ Hij kon echter ook spionnen, verkleed als dokter, tovenaars of kok, naar de desbetreffende minister sturen met als doel hem te laten vergiftigen.¹⁶⁹ Of hij kon de zoon van de minister in kwestie aanzetten tot vadermoord.¹⁷⁰ Kauṭilya gaf in elk geval keuzemogelijkheden genoeg aan de koning om op slinkse en subtiele wijze komaf te maken met politieke tegenstand en rebellie en zo zijn eigen macht veilig te stellen.

2.3.3 Conclusie

De doodstraf kwam voor in het *Arthaśāstra*, maar dan wel in een andere vorm dan in de *Dharmasūtra*'s, het *Manusmṛti* en het *Yājñavalkyasmṛti*. De doodstraf was er immers niet verbonden met de *mahāpātaka*'s. Het drinken van alcohol werd bijvoorbeeld zelfs niet als strafbaar beschouwd in het *Arthaśāstra*, zoals duidelijk blijkt uit het vijfentwintigste hoofdstuk van het tweede *prakaraṇa*. De hoofdbedoeling van de doodstraf was hier om de koning en de maatschappij te beschermen tegen gevaarlijke individuen. Daarmee komt de toepassing van de doodstraf in het *Arthaśāstra* al veel beter overeen met het concept van de doodstraf in de moderne politieke context. De doodstraf wordt in het *Arthaśāstra* dus voor het eerst gezien als een politiek instrument.

2.4 Werd de doodstraf uitgevoerd in Klassiek India?

Dit is een vraag die niet eenvoudig te beantwoorden is. Onder de Maurya's zou de doodstraf bestaan hebben. Zelfs de Maurya-keizer Aśoka (268-232 v.o.t.) zou de doodstraf niet afgeschaft hebben, hoewel hij een grote voorvechter was van *ahiṃsā* of geweldloosheid en hij van mening was dat noch mensen noch dieren gedood mochten worden. Wel zou Aśoka drie dagen uitstel verleend hebben aan de ter dood veroordeelden.¹⁷¹

Onder de Gupta's zou er dan weer geen doodstraf zijn geweest. Dat blijkt althans uit het reisverslag van de Chinese boeddhistische monnik Fa Xian, die in het begin van de vijfde eeuw een rondreis

¹⁶⁸ Kauṭ. V.1.5-7

¹⁶⁹ Kauṭ. V.1.33-36

¹⁷⁰ Kauṭ. V.1.15-18

¹⁷¹ Smith (1906), p. 155

door India maakte en hier ook een reisverslag van bijhield. In dit reisverslag schrijft hij dat in Mathurā, dat toen werd geregeerd door de Gupta-dynastie, er geen doodstraffen voorkwamen:

“The king governs without decapitation or (other) corporal punishments. Criminals are simply fined, lightly or heavily, according to the circumstances (of each case).”¹⁷²

Na de val van het Gupta-rijk zou de doodstraf weer ingevoerd geweest zijn door keizer Harṣa (606-647).¹⁷³

Het blijft echter zeer moeilijk om met zekerheid uitspraken te doen over het al dan niet voorkomen van de doodstraf in een ver verleden, daar quasi alle uitspraken die daarover gedaan worden gebaseerd zijn op tekstueel bewijsmateriaal. Teksten zijn echter niet altijd een beschrijving van de realiteit. Als aanvulling op mijn onderzoek zou het dus interessant kunnen zijn om te onderzoeken of er ook archeologische bewijzen gevonden kunnen worden van het voorkomen van de doodstraf in Klassiek India.

2.5 De doodstraf in Klassiek India: een conclusie

We stellen vast dat het concept van de doodstraf reeds in de vroege geschiedenis van India gekend was en dat het ook voorkwam in de oude teksten. De teksten die ik onderzocht heb kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld: de teksten die *dharma* als hoofdthema hebben (de *Dharmasūtra*'s, het *Manusmṛti*, en het *Yājñavalkyasmṛti*) en een tekst die *artha* als hoofdthema heeft (de *Arthaśāstra* van Kauṭilya). Daarnaast zijn er ongetwijfeld talrijke andere teksten uit de klassieke periode waarin voorbeelden van de doodstraf voorkomen, maar die ik omwille van de kleinschaligheid van dit onderzoek niet nader heb kunnen bekijken, zoals de epen en *Purāṇa*'s, om er maar enkele te noemen.

Dharma is een term die niet zo eenvoudig is om te vertalen. Het is een concept dat weleens wordt vertaald als religie, maar het omvat feitelijk veel meer dan enkel religie. Het is een concept dat te maken heeft met het uitvoeren van z'n plichten, met wetgeving, met deugdzaamheid en met moraliteit.¹⁷⁴ De doodstraf komt in de *dharmasāstra*'s dan ook voor als een straf voor personen die iets gedaan hadden dat moreel verwerpelijk was. De zonden waarvoor men de doodstraf kon krijgen in Klassiek India waren bekend als de *mahāpātaka*'s. Iemand die zich aan een *mahāpātaka* schuldig maakte was een *mahāpātakīn*. Er waren vijf *mahāpātaka*'s: moord op een brahmaan, seks met de vrouw van je *guru*, alcoholgebruik, diefstal en contact met één van deze vier *mahāpātakīns*.¹⁷⁵ In

¹⁷² Legge (1886), p.43

¹⁷³ Smith (1906), p. 161

¹⁷⁴ “dharma” in Monier Williams Sanskrit-English Dictionary

¹⁷⁵ Mn. XI.54

die vijf gevallen riskeerde men de doodstraf. Indien we de desbetreffende verzen in de *dharmasāstra*'s lezen, dan lijkt het doel van de doodstraf in deze teksten niet zozeer te zijn om de maatschappij te beschermen tegen gevaarlijke criminelen, maar lijkt het de auteur eerder te gaan om het zielenheil van de crimineel in kwestie. De straf wordt op danig huiveringwekkende wijze voorgesteld, dat men haast spontaan van z'n criminele plannen zou gaan afzien, zeker in de *Smṛti*'s, waar men ook nog eens herinnerd wordt aan alle vreselijke volgende levens die men zal hebben indien men toch z'n criminele plannen ten uitvoer zou brengen. Vermoedelijk wilde men zo allen op het rechte pad houden, d.w.z. het pad dat door brahmanen als het rechte pad werd bestempeld. Indien men zich echter niet had laten afschrikken door deze vreselijke straf en men toch criminele activiteiten ondernam en toch tot de dood veroordeeld werd, dan kreeg de zondaar die straf voor z'n eigen bestwil. De verzen die een doodstraf voorschrijven in de *dharmasāstra*'s, leggen immers niet de nadruk op de veiligheid van de maatschappij, maar wel op de zuiverheid van de crimineel. Het lijkt er dus op dat het doel van de doodstraf de zuivering van de crimineel was.

Dit staat in zeer groot contrast tot de toepassing van de doodstraf in het *Arthaśāstra* van Kauṭilya. Daar wordt de doodstraf net wel gezien als een manier om de maatschappij te beschermen tegen gevaarlijke criminelen, zoals moordenaars, brandstichters, rovers, dieven, enz. De doodstraf wordt er beschreven als een politiek instrument dat de koning moest gebruiken (en ook kon misbruiken) om de sociale orde te bewaren en om z'n eigen machtspositie te kunnen veilig stellen. De koning kon immers niet alleen criminelen laten terechtstellen, maar hij kon ook z'n politieke tegenstanders laten uitschakelen. Kauṭilya zat niet zozeer in met het zielenheil van de criminelen, alswel met het koninkrijk en de koning. Hij lijkt helemaal niet bezorgd om de zuiverheid van de criminelen en zijn beschrijving van de doodstraf blijft meestal beperkt tot het Sanskritwoord 'vadha', wat zoveel betekent als 'doodstraf'. De zeer uitgebreide beschrijvingen zoals in de *dharmasāstra*'s zijn hier duidelijk niet aan de orde.¹⁷⁶ Kauṭilya schreef dan ook geen werk over moraliteit, maar over *artha*, wat vertaald kan worden als politiek, economie, diplomatie of ook militaire strategie.¹⁷⁷ Het verschil in hoofdthema levert dus een compleet andere interpretatie op van de doodstraf.

Het verschil in hoofdthema houdt echter niet tegen dat het hoofddoel van de *dharmasāstra*'s en *arthaśāstra*'s hetzelfde was, met name het verspreiden van de sociale hiërarchie, bestaande uit vier *varṇa*'s, met vooral de brahmanen in een superieure positie. De brahmanen hadden met de komst van de Maurya's immers zeer veel invloed aan het hof verloren. De brahmanen waren voor de

¹⁷⁶ Dit is echter wel het geval wanneer hij de manieren beschrijft waarop een koning zijn politieke tegenstanders kan laten uitschakelen. Deze kan men immers niet zomaar tot de doodstraf veroordelen en er was wel enige vindingrijkheid nodig om met hen af te rekenen.

¹⁷⁷ Boesche (2002), p. 30

komst van de Maurya's namelijk verantwoordelijk voor de rituele offers aan het hof, maar de Maurya's leken maar weinig interesse te hebben voor de brahmanen met hun offers. De brahmanen dreigden daardoor hun functie alsook hun positie aan het hof en in de maatschappij te verliezen, wat er uiteindelijk toe leidde dat ze het *varṇa*-systeem – waarin de brahmanen helemaal bovenaan de sociale ladder staan, gevolgd door de *kṣatriya*'s, de *vaiśya*'s en de *śūdra*'s – begonnen te propageren en verspreiden, zodat ze toch hun positie en hun privileges zouden kunnen behouden. Aanvankelijk was dit echter louter een theoretisch concept dat niet beantwoordde aan de realiteit, zoals zeer duidelijk blijkt uit het ontbreken van enige referentie naar de *varṇa*'s in de vroege boeddhistische literatuur of in de *Indika* van Megasthenes.¹⁷⁸ Dit systeem konden de brahmanen vooral verspreiden aan de hand van literaire werken die ze zelf schreven, zoals de *Dharmasūtra*'s, de *Smṛti*'s en het *Arthaśāstra*, die dus vooral de sociale werkelijkheid beschreven zoals de brahmanen die wilden zien en niet zozeer zoals die was.¹⁷⁹ Het blijft dan ook hoogst twijfelachtig of de doodstraf in Klassiek India inderdaad werd uitgevoerd en zo ja, of dat dan was in de vorm die beschreven staat. Mijn eindconclusie over de doodstraf in Klassiek India kan dan ook niet anders dan luiden dat er verwijzingen zijn naar de doodstraf in de *śāstra*'s (zowel in de *dharmasāstra*'s als in de *arthaśāstra*'s), maar dat dit op zich onvoldoende bewijs is om te stellen dat de doodstraf ook effectief werd toegepast.

¹⁷⁸ Bronkhorst (2011), pp.29-35

¹⁷⁹ Ibid., pp. 60-66

3 De doodstraf in India onder moslimoverheersing

De *Smṛti*'s waren zeer lang zeer invloedrijk in India, maar verloren aan belang met de komst van de islamitische Moghuls, die in 1526 het Moghulrijk stichtten in India. In dit rijk werd gebruik gemaakt van de islamitische wetgeving. Onder de Moghul-keizer Aurangzeb (1658-1707) kreeg India ook zijn eigen islamitische wetboek: de *Fatawa-e Alamgiri*.¹⁸⁰ De islamitische wetgeving bleef dominant in India tot 1860, wanneer de *Indian Penal Code, 1860* werd ingevoerd. Dat wil dus zeggen dat ook de Britten in het begin van hun overheersing in India gebruik maakten van de islamitische wetgeving, zij het dan in ietwat aangepaste versie. Bombay was hier een uitzondering op. In Bombay was het de achtergrond van de beklagde die bepaalde welk recht er gebruikt werd. Indien de beklagde een christen of Pārsī was, dan was hij onderworpen aan het Britse recht; indien hij moslim was, dan werd het islamitisch recht toegepast en indien de beklagde een hindoe was, dan werd ondermeer het *Manusmṛti* gebruikt als basis voor de rechtspraak.¹⁸¹

Het islamitische recht speelde dus toch meer dan 300 jaar een belangrijke rol in de rechtspraak in India en het loont in het kader van dit onderzoek dan ook zeker de moeite om ook de doodstraf in het islamitisch recht te bestuderen.

3.1 Achtergrondinformatie

In het islamitisch recht zijn er vier soorten straffen: *ḥudūd*, *ta'zīr*, *qiṣāṣ* en *tashhir*.

Ḥudūd zijn straffen die door Allah werden bepaald. Die liggen vast en een rechter kan geen andere straf uitspreken dan die die door Allah werd vastgelegd. Dit is echter maar het geval bij een zeer beperkt aantal misdrijven. Zo ligt het vast dat een vrouw die overspel pleegt, gestenigd hoort te worden. Indien men echter een vrouw valselijk van overspel beschuldigt, dan krijgt men 80 zweepslagen. Ook iemand die alcohol drinkt, krijgt 80 zweepslagen. Bij diefstal wordt de rechterhand van de dief afgehakt en bij roofmoord wordt de dader gedood met het zwaard of gekruisigd.¹⁸² De rechter kan geen andere straf uitspreken, dat zou immers betekenen dat hij tegen de goddelijke wil zou ingaan. Hij heeft echter wel tot zeer belangrijke taak om een gerechtelijk onderzoek in te stellen. Het is immers niet de bedoeling dat onschuldigen gestraft worden. Voldoende bewijsmateriaal is dan ook hoogst noodzakelijk alvorens deze zware straffen uit te spreken.¹⁸³

¹⁸⁰ Law Commission of India (1967), vol. 2: p. 208

¹⁸¹ Ibid, pp. 210-211

¹⁸² Ibid., p. 213

¹⁸³ Ibid., p. 215

Ta'zīr is een heel ander soort straf. Hierbij is het net wel aan de rechter om te oordelen welke straf hij aan de dader toekent. Daarbij werd ook rekening gehouden met de status van de beklaagde. Het was gebruikelijk om aan personen met veel invloed en geld een lichte straf toe te kennen en aan personen die lager stonden op de sociale ladder een zwaardere straf. In het geval van *ta'zīr* kan de rechter de beklaagde berispen of hem op een open ruimte te kijk zetten en hem het object van publieke spot laten worden. Verder kan hij echter ook zwaardere straffen uitspreken, zoals verbanning, gevangenisstraf of geseling. De doodstraf behoort echter niet tot de mogelijkheden. *Ta'zīr* wordt dan ook verder niet behandeld in deze paper.¹⁸⁴

Qisās is het vergeldingsrecht of *ius talionis*. Het gaat uit van het principe van oog om oog, tand om tand. Het slachtoffer bepaalt dus feitelijk de straf. In geval van moord is het aan de erfgenamen van het slachtoffer (over het algemeen heeft de oudste zoon van het slachtoffer het laatste woord) om te beslissen of ze een compensatiebetaling (*diyya*) willen aanvaarden van de dader of als ze willen dat de dader geëxecuteerd wordt. Een rechter hoort zich neer te leggen bij de beslissing van de erfgenamen van het slachtoffer.¹⁸⁵

Tashhir is een principe dat niet is opgenomen in de Koran, maar dat wel in de hele islamitische wereld wordt toegepast. Zo ook in India onder de Moghuls. *Tashhir* is de publieke vernedering van de dader. In India gebeurde dit bijvoorbeeld door de schuldige kaal te scheren, hem met stof in te smeren en hem op een ezel door de stad te laten rijden.¹⁸⁶

3.2 De doodstraf in het islamitisch recht

Zoals uit het voorgaande al bleek, komt de doodstraf in het islamitisch recht in enkele gevallen voor. Zo heeft Allah zelf vastgelegd dat vrouwen die overspel pleegden gestenigd moesten worden en dat mannen die zich schuldig hadden gemaakt aan roofmoord gekruisigd moesten worden of moesten sterven door het zwaard. Deze straffen mochten echter niet zomaar worden uitgesproken. Het was verplicht om een gerechtelijk onderzoek in te stellen en alvorens men de beklaagde ter dood kon veroordelen, moest men overtuigende bewijslast tegen hem of haar hebben. Zo was het vereist dat men op z'n minst een bekentenis had van de dader zelf ofwel vier getuigen van onberispelijk karakter die allen zwoeren dat de beklaagde zich inderdaad schuldig had gemaakt aan hetgeen waarvan men hem of haar beschuldigde.¹⁸⁷ In het Moghulrijk was het verder noodzakelijk

¹⁸⁴ Ibid., pp. 213-214

¹⁸⁵ Ibid., p. 214

¹⁸⁶ Ibid., p. 215

¹⁸⁷ Ibid. p. 213-215

dat verschillende rechters overleg pleegden alvorens tot een definitieve beslissing te komen over de schuldvraag en dat deze beslissing vervolgens door de keizer zelf nog goedgekeurd moest worden.¹⁸⁸

In de beide hierboven beschreven gevallen is de doodstraf een vorm van *hudūd*. De straf werd door Allah zelf vastgelegd. De rechters moeten zich dus alleen uitspreken over de schuldvraag, maar indien ze de beklaagde schuldig bevinden, dan ligt de straf al vast.

Een ander geval waarin de doodstraf voorkomt in het islamitisch recht is *qiṣāṣ*. Immers, wanneer een persoon een moord gepleegd heeft, dan is het aan de familie van het slachtoffer om te beslissen of zij een compensatiebetaling (*diya*) willen aanvaarden of als ze willen dat de persoon geëxecuteerd wordt. Indien de familie kiest voor een executie, dan kan de rechter hier niet tegenin gaan, maar is het opnieuw wel zeer belangrijk dat hij nagaat of er wel voldoende bewijslast is tegen de beklaagde. Bovendien zijn er ook enkele vormen van moord waarbij de dader niet ter dood veroordeeld kan worden. Zo is er bijvoorbeeld de vraag of het de intentie van de dader was om het slachtoffer te doden of niet. Indien het zijn intentie niet was om hem of haar te doden, dan kon hij in principe niet ter dood veroordeeld worden en moest hij enkel een compensatiebetaling geven aan de nabestaanden. Het is echter niet evident om te achterhalen of een dader intentioneel gedood heeft of per ongeluk. De manier die door de islamitische rechtsgeleerde Abu Hanifa werd voorgesteld, was om de intentie te achterhalen aan de hand van het medium. Indien men een dodelijk moordwapen zoals een mes had gebruikt, dan had men vermoedelijk de bedoeling gehad om de persoon te doden. Had men dat niet gedaan, dan was men niet schuldig aan moord, maar aan doodslag en kon men niet ter dood veroordeeld worden. Hoewel hierop kritiek werd geuit door de leerling van Abu Hanifa, Abu Yusuf, was dit toch ook de methode die men in het Moghulrijk gebruikte om de intentie van de dader te bepalen.¹⁸⁹ Dit hield echter ook in dat enkel personen die een mes als moordwapen hadden gebruikt ter dood veroordeeld konden worden en dit dan nog enkel indien de familie van het slachtoffer dit wenste. Indien de moordenaar zijn slachtoffer had omgebracht door wurging, vergiftiging, hem levend te begraven, enz. dan werd dit niet als een moord met voorbedachten rade beschouwd en moest de dader enkel een compensatiebetaling geven aan de nabestaanden.¹⁹⁰

Bovendien waren er ook enkele gevallen waarin het legitiem was om een persoon te doden. Dit was bijvoorbeeld het geval wanneer een man zijn vrouw op heterdaad betrapte op overspel. In dat geval

¹⁸⁸ Ibid., p. 209

¹⁸⁹ Ibid., pp. 214-217

¹⁹⁰ Ibid., pp. 219-220

mocht hij zowel zijn vrouw als haar minnaar om het leven brengen. Hij had echter wel vier getuigen van onberispelijk karakter nodig die achteraf konden bevestigen dat hij hen inderdaad op heterdaad had betrappt. Het was ook toegestaan om een man te vermoorden als wettige zelfverdediging. Indien een man probeerde een vrouw te verkrachten, dan was het toegestaan om als echtgenoot van de vrouw in kwestie de man te doden. Ook mocht een vrouw een man die haar meermaals oneerbare voorstellen had gedaan om het leven brengen. En indien men 's nachts op straat een gewapende persoon zag, dan was het ook toegelaten om die te doden.¹⁹¹

3.3 Conclusie

De doodstraf kwam en komt voor in het islamitisch recht. Het aantal gevallen waarin men tot een executie kon overgaan in het Moghulrijk was echter eerder beperkt: enkel in geval van overspel en roofmoord ging men over tot een executie, en dit alleen indien men heel zeker was van de schuld van de dader. Men besepte blijkbaar al dat het gevaar bestond dat men onschuldigen zou executeren en men wilde dit kost wat kost vermijden. Daarom was in het Moghulrijk een grondig gerechtelijk onderzoek, overleg tussen verschillende rechters en de goedkeuring van de keizer nodig alvorens men een persoon kon executeren.

Ook in geval van moord met voorbedachten rade (i.e. moord met een mes) kon men de dader executeren. De ultieme beslissing lag daar echter niet bij de rechter en ook niet bij Allah, maar bij de nabestaanden van het slachtoffer. Zij konden ervoor kiezen om een compensatiebetaling aan te nemen, maar het was ook hun recht om een beroep te doen op het vergeldingsrecht en de dader te laten executeren.

In het Moghulrijk kwam de doodstraf dus wel voor, maar eerder in beperkte mate. De Moghulkeizers stonden erom bekend dat hun straffen niet te wreed waren. Zo pleitte keizer Akbar (1556-1605) ervoor om de geëxecuteerde niet aan extra wreedheden en folteringen bloot te stellen en de doodstraf zo pijnloos mogelijk te houden. Onder keizer Aurangzeb zouden er zelfs amper executies hebben plaatsgevonden.¹⁹²

De Britten vonden dan ook dat de Moghuls te mild waren voor zware criminelen en dat de criminelen al te vaak hun straf konden ontlopen:

¹⁹¹ Ibid., p. 217

¹⁹² Ibid. p. 209

“As a system the Mahomedan criminal law is mild; for though some of the principles it sanctions be barbarous and cruel yet not only is the infliction of them rarely rendered compulsory on the magistrate, but the law seems to have been framed with more care to provide for the escape of criminals than to found conviction on sufficient evidence and to secure the adequate punishment on offenders.”¹⁹³

Dit geeft al een idee van hoe de Britten hun wetgeving zouden organiseren wanneer zij het voor het zeggen kregen in India.

¹⁹³ Uit de Parliamentary Papers, 1831-1832, Vol. XII, p. 696; zoals geciteerd in: Banerjee (1984), p. 57

4 De doodstraf in Brits India

In 1757 begon de Britse verovering van India in de Slag bij Plassey. In deze slag wisten de Britten onder leiding van Robert Clive het leger van de Bengaalse *nawāb* Siraj te verslaan. De Britten kozen daarop zelf een nieuwe *nawāb* voor Bengalen, Mīr Jafar, die echter geen enkele werkelijke macht had en enkel fungeerde als marionet van de Britten. Daarmee was de periode van *indirect rule* begonnen. India werd immers niet bestuurd door het Britse Rijk, maar wel door de *East India Company (EIC)*.¹⁹⁴ Tegen 1820 had de EIC quasi heel het Indisch subcontinent onder haar controle gebracht¹⁹⁵, al werd India formeel nog steeds bestuurd door een Moghulkeizer tot 1858, wanneer India een Britse kolonie werd en onder het bestuur van het Britse Rijk kwam te staan.¹⁹⁶

De EIC kon echter niet zomaar het hele Indische systeem afschaffen en vervangen door hun eigen systeem. Daarom besloten ze om het bestaande systeem te behouden en geleidelijk aan te passen om zo alle tekortkomingen in het systeem te corrigeren en het Indische systeem meer in lijn te brengen met het Engelse systeem. Met betrekking tot het strafrecht betekende dit dus dat de Britten de islamitische wetgeving bleven gebruiken. Wel vonden de Britten enkele defecten in de islamitische wetgeving die ze graag wilden aanpakken. De correcties werden aangebracht aan de hand van de *Bengal Regulations*.¹⁹⁷ De eerste van deze verordeningen werd in 1793 ingevoerd door de toenmalige gouverneur-generaal van Bengalen Charles Cornwallis. In totaal werden er tussen 1793 en 1834 zo'n 675 *Bengal Regulations* ingevoerd.¹⁹⁸ Enkele daarvan hebben ook betrekking op de doodstraf.

4.1 De doodstraf in de *Bengal Regulations*

Reeds in 1793, wanneer de eerste *Bengal Regulations* werden uitgevaardigd, die later bekend zouden worden als de *Cornwallis Code*, waren er enkele van deze verordeningen die betrekking hadden op de doodstraf. De Britten vonden immers dat het islamitische systeem te arbitrair en te mild was en dat een dader al te gemakkelijk zijn straf kon ontlopen. Zo vonden ze bijvoorbeeld niet dat de manier waarop een moord was gepleegd veel informatie kon prijsgeven over de intentie van de dader en moedigden ze aan om in de plaats daarvan te kijken naar de omstandigheden van de moord en het motief van de dader om een uitspraak te doen over de intentionaliteit. Dit hield echter in dat plots veel meer moordenaars in aanmerking kwamen voor de doodstraf, zeker aangezien Cornwallis in 1793 ook het systeem van de *diya* afschafte, dus konden daders geen

¹⁹⁴ Callewaert en Goddeeris (2010), pp. 148-150

¹⁹⁵ Ibid., p. 157

¹⁹⁶ Ibid., p. 183

¹⁹⁷ Naast de *Bengal Regulations*, waren er ook *Madras Regulations* en *Bombay Regulations*. (Banerjee (1984): p. 51)

¹⁹⁸ Banerjee (1984), pp. 97-98

compensatiebetaling meer geven aan de familie van het slachtoffer, maar werden ze sowieso ter dood veroordeeld.¹⁹⁹

In 1802 werd bepaald dat ouders die hun kind vermoordden de doodstraf moesten krijgen. Zonen werden over het algemeen geprefereerd en sommige ouders vermoordden daarom hun pasgeboren dochters. De EIC hoopte door deze zware straf dit gebruik een halt toe te kunnen roepen. In 1803 werd vastgelegd dat een persoon die uit de gevangenis ontsnapt was ter dood veroordeeld moest worden wanneer hij opnieuw opgepakt werd. In 1804 werd opstandigheid tegen de Britse autoriteit een daad die met de dood bestraft kon worden. In 1805 werd bepaald dat politieagenten die veroordeeld waren wegens diefstal waarbij ze geweld hadden gebruikt ter dood veroordeeld moesten worden.²⁰⁰ Daarmee kwam men gedeeltelijk tegemoet aan een voorstel dat Warren Hastings, de eerste gouverneur-generaal van Bengalen, reeds in 1772 had gedaan om alle rovers die lid waren van een roversbende (*dacoit*) ter dood te laten veroordelen. Dit werd echter niet aanvaard door de islamitische rechters, die deze straf niet wilden geven aan rovers aangezien dit niet de straf was die voorgeschreven werd in de islamitische wetgeving, en Hastings moest van zijn plannen afzien.²⁰¹

In 1849 werd de *Act for the safe custody of criminal lunatics, 1849* uitgevaardigd. Daarin werd onder meer gesteld dat personen die ontoerekeningsvatbaar waren – de zogenaamde *criminal lunatics* – niet ter dood veroordeeld mochten worden. De overheid moest voor hen een alternatieve straf voorzien.²⁰²

Het is ook zeer interessant dat in 1857 – niet toevallig het jaar waarin de *Sepoy*-opstand uitbrak – munitie en oorlogsvoering tegen de Britten feiten werden die met de dood bestraft werden.²⁰³ Zeer veel opstandelingen werden opgehangen, maar de Britten hadden ook wrede methodes in petto om de muiters te executeren. Zo werden er bijvoorbeeld ook opstandelingen uiteengereten met kanonnen.²⁰⁴

Tot in 1861 bleef de islamitische wetgeving in combinatie met de *Bengal Regulations* in grote delen van India de basis van de rechtspraak. In 1861 zou deze vervangen worden door de *Indian Penal Code*. In 1834 werd de eerste *Law Commission of India* opgericht, die werd voorgezeten door

¹⁹⁹ Law Commission of India (1967), vol. 2: pp. 223-224

²⁰⁰ Ibid., p. 226

²⁰¹ Banerjee (1984), p. 60

²⁰² Law Commission of India (1967), vol. 2: pp. 226-227

²⁰³ Ibid., p. 227

²⁰⁴ Callewaert en Goddeeris (2010), p. 179

Thomas Macaulay, met als doel de rechtspraak in India te uniformiseren. In 1837 hadden zij reeds een wetsontwerp klaar voor een *Indian Penal Code*.²⁰⁵ Verschillende rechters hadden opmerkingen bij dit wetsontwerp en in 1845 kreeg een nieuwe gerechtelijke commissie de taak om het wetsontwerp te evalueren en haar bevindingen in een rapport neer te schrijven. Dit rapport, dat uit twee delen bestond, was uiteindelijk klaar in 1847. In 1851 verscheen dan een herwerkte versie van het wetsontwerp voor de *Indian Penal Code*. Die werd in 1860 goedgekeurd door de gouverneur-generaal.²⁰⁶ De wet ging van kracht op 1 mei 1861.²⁰⁷

4.2 De doodstraf in de *Indian Penal Code, 1860*

Met de *Indian Penal Code, 1860*, die van kracht ging op 1 mei 1861, was er dus eindelijk een geüniformiseerd strafrecht in India, dat geldig was in alle gebieden in India die onder gezag van de Britse Kroon stonden.²⁰⁸ In deze wet werden er verschillende straffen voorzien. De zwaarste straf die erin opgenomen werd, was de doodstraf. Daarnaast kon men volgens deze wet ook veroordeeld worden tot verbanning naar een strafkolonie, dwangarbeid, een gevangenisstraf van maximum veertien jaar, verlies van eigendommen of een boete.²⁰⁹ De doodstraf kon gepaard gaan met andere straffen, zoals een boete of het verlies van eigendommen.²¹⁰ Bovendien kon de doodstraf ook worden omgezet naar een andere straf.²¹¹

De doodstraf kwam in een aantal gevallen voor, zij het zelden als enige mogelijke straf. De omstandigheden van de misdaad speelden dus ook een rol bij de bepaling van de straf. De ultieme beslissing over de straf lag bij de rechters, die op basis van elk afzonderlijk dossier een oordeel moesten vellen. Slechts in één geval werd er geen alternatieve straf voorzien voor de doodstraf, namelijk wanneer een persoon die reeds veroordeeld was tot levenslange verbanning naar een strafkolonie een moord pleegde.²¹² Dit is ergens ook logisch, aangezien de levenslange verbanning naar een strafkolonie de op één na zwaarste straf was die werd voorzien in de *Indian Penal Code, 1860*. De doodstraf was dus de enige mogelijke straf die men hem kon geven om hem nog zwaarder te bestraffen dan hij al was. Indien men een dergelijke misdadiger niet tot de dood veroordeelde, dan zou hij in principe onbestraft blijven voor de gepleegde moord.

²⁰⁵ Law Commission of India (1967), vol. 2: p. 234

²⁰⁶ Ibid., pp. 241-247

²⁰⁷ *The Indian Penal Code, 1860*: s. 1

²⁰⁸ Ibid

²⁰⁹ Ibid.: s. 53

²¹⁰ Ibid.: s. 62

²¹¹ Ibid.: s. 54

²¹² Ibid.: s. 303

Ook een andere persoon die een moord gepleegd had kon tot de doodstraf veroordeeld worden. De rechter kon hem echter ook veroordelen tot een levenslange verbanning naar een strafkolonie. Daarnaast zou de misdadiger ook een boete moeten betalen. De rechter kon zelf bepalen hoeveel die boete zou bedragen, want de *Indian Penal Code, 1860* geeft geen maximumbedrag.²¹³ Wanneer een lid van een roversbende (*dacoit*) bestaande uit minimum vijf personen een moord pleegde tijdens een rooftocht, dan werd elk lid van de bende voor de moord verantwoordelijk gehouden en kwamen ze bijgevolg allemaal in aanmerking voor de doodstraf. Waar degene die de moord effectief op z'n geweten had enkel tot de doodstraf en tot een levenslange verbanning naar een strafkamp veroordeeld kon worden, was er voor de bendeleden die zelf geen bloed aan hun handen hadden nog een derde optie. Zij konden er ook vanaf komen met een gevangenisstraf van maximum tien jaar.²¹⁴

Het is echter belangrijk om op te merken dat niet iedereen die de dood van een persoon op zijn geweten heeft ook schuldig is aan moord. Indien er geen sprake was van moord, dan kon de dader ook niet veroordeeld worden tot de doodstraf. De intentie om te doden was alvast een cruciaal element om te bepalen of de dader schuldig was aan moord of niet. Ook wanneer de dader de intentie had om zijn slachtoffer te verwonden, wetende dat de wonde die hij het slachtoffer wilde toebrengen naar alle waarschijnlijkheid zou leiden tot de dood van het slachtoffer, was hij schuldig aan moord. Wanneer de dader een persoon doodde bij het uitvoeren van een actie waarvan hij wist dat het risico dat zijn actie tot de dood van een andere persoon zou leiden zeer groot was, werd hij ook schuldig bevonden aan moord, zelfs indien hij niet de intentie had gehad om een bepaalde persoon te doden. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer men een geweer afvuurt op een grote menigte mensen. Men heeft niet noodzakelijkerwijs de dood van een bepaalde persoon als doel, maar men is er zich wel van bewust dat een dergelijke actie tot de dood van één of meerdere personen kan leiden. In dat geval is men ook schuldig aan moord.²¹⁵ Ook indien men met de intentie om een persoon te doden per ongeluk de dood van een andere persoon veroorzaakt, is men schuldig aan moord.²¹⁶

Daarnaast waren er ook een aantal gevallen waarin de dader, hoewel hij de dood van een persoon had veroorzaakt, niet schuldig werd bevonden aan moord. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer het slachtoffer de dader danig geprovoceerd had dat hij zijn zelfbeheersing verloor en in een plotse vlaag van woede het slachtoffer om het leven bracht, zonder dat hij echter de intentie had gehad om

²¹³ Ibid.: s.302

²¹⁴ Ibid.: s. 396

²¹⁵ Ibid.: s. 300

²¹⁶ Ibid.: s. 301

hem te doden. In dat geval is er geen sprake van moord, maar van doodslag. Indien hij echter zelf eerst de provocatie van het slachtoffer had uitgelokt, dan kon hij toch schuldig bevonden worden aan moord. Ook indien men ten gevolge van een daad of uiting van een rijksambtenaar zijn zelfbeheersing verloor en de rijksambtenaar in kwestie doodde, was dat toch moord. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat de dader zijn zelfbeheersing verloren had ten gevolge van een arrestatie en dat hij in een vlaag van woede de politieagent die hem kwam arresteren doodde. In dat geval was er toch sprake van moord. Indien echter de politieagent of een andere rijksambtenaar het als noodzakelijk achtte om een bepaalde actie uit te voeren om zijn job goed te kunnen uitoefenen en door die actie werd een persoon gedood, dan was het geen moord. Ook indien de persoon die gedood werd zelf toestemming gegeven had voor zijn of haar dood, is er geen sprake van moord, indien hij of zij minstens achttien jaar oud was op het moment dat hij/zij toestemming gegeven had. Een voorbeeld hiervan is de weduwenverbranding (*sati*). Indien de weduwe achttien jaar of ouder was en er zelf mee instemde dat ze samen met het lichaam van haar overleden echtgenoot verbrand zou worden, zonder dat men haar hiertoe had gedwongen, dan was de persoon die het vuur aanstak schuldig aan doodslag, maar niet aan moord.²¹⁷

De rechter moest op basis van de bewijzen uit elk afzonderlijk dossier bepalen of de dader schuldig was aan moord of aan doodslag. Dit is een zeer moeilijke en delicate taak, die vooral ook heel belangrijk is, aangezien de maximumstraf voor moord en doodstraf niet hetzelfde is. Voor moord was de maximumstraf, zoals ik reeds eerder vermeld heb, de doodstraf, al dan niet gecombineerd met een boete. Ook een levenslange verbanning naar een strafkolonie hoorde tot de mogelijke straffen voor moord.²¹⁸ Indien men echter schuldig was aan doodslag, maar niet aan moord, dan kon men niet tot de doodstraf veroordeeld worden. De maximumstraf voor doodslag was immers een levenslange verbanning naar een strafkolonie, maar ook een gevangenisstraf van maximum tien jaar was een mogelijke straf voor doodslag.²¹⁹

Verder waren er ook een aantal andere gevallen waarin er geen sprake was van moord, ook al had men de dood van een persoon veroorzaakt, bijvoorbeeld wanneer het om een ongeluk ging. Immers, indien iets dat in normale omstandigheden een strafbaar misdrijf zou zijn volgens de *Indian Penal Code, 1860* per ongeluk gebeurde ten gevolge van een activiteit die niet illegaal was, dan was er geen sprake van een misdrijf indien men geen criminele intenties had gehad. Het voorbeeld dat in de *Indian Penal Code, 1860* wordt gegeven, is dat een persoon hout aan het hakken is, een activiteit die niet bij wet verboden is, en dat hij hierbij per ongeluk met zijn bijl een persoon doodt, zonder

²¹⁷ Ibid.: s. 300

²¹⁸ Ibid.: s. 302

²¹⁹ Ibid.: s. 303

dat hij enige intentie had deze persoon te doden. In dit geval is er sprake van een ongeluk en heeft de persoon die het ongeluk veroorzaakt heeft zich niet schuldig gemaakt aan moord.²²⁰

Ook indien de dood van een persoon het gevolg was van wettige zelfverdediging was degene die de dood van een ander veroorzaakt had niet schuldig aan moord.²²¹ Het was echter slechts in een beperkt aantal gevallen toegestaan om een andere persoon te doden om zichzelf of iemand anders te verdedigen. Enkel in geval dat er een reële dreiging was dat men zelf of iemand anders vermoord, verkracht, ontvoerd, gegijzeld of gefolterd zou worden en men niet tijdig de hulp van de bevoegde autoriteiten kon inroepen, was het toegestaan dat men ter verdediging van zichzelf of iemand anders de persoon die deze intenties had om het leven bracht.²²²

Ook iemand die niet in staat was om in te schatten wat de gevolgen van z'n daden zijn, kon niet schuldig bevonden worden aan moord. Dat waren personen die ontoerekeningsvatbaar waren, personen die onder invloed van alcohol of drugs waren op het moment dat ze het misdrijf pleegden²²³ en kinderen jonger dan zeven jaar. Voor kinderen tussen zeven en twaalf jaar moest onderzocht worden in hoeverre ze al in staat waren om in te schatten wat de gevolgen zijn van hun daden om een antwoord te kunnen bieden op de vraag of ze al dan niet schuldig bevonden kunnen worden aan het misdrijf dat ze gepleegd hadden.²²⁴

En ook personen die voor het welzijn van een persoon en met toestemming van die persoon een actie ondernemen die een risico op de dood inhoudt, kunnen niet van moord worden beschuldigd indien de persoon ten gevolge van die actie sterft. Het eenvoudigste voorbeeld is een chirurg die een patiënt opereert. Hij doet dit met goede intenties. De patiënt is bovendien op de hoogte van de risico's van de operatie en heeft toch met de ingreep ingestemd. Indien de patiënt ten gevolge van de operatie sterft, dan treft de chirurg geen schuld. De intentie van de dokter was immers om het leven van de patiënt te redden en niet om hem te doden.²²⁵

²²⁰ Ibid.: s. 80

²²¹ Ibid.: s. 81

²²² Ibid.: s. 100

²²³ Dit geldt enkel wanneer de persoon zelf niet verantwoordelijk is voor deze toestand. Indien hij echter vrijwillig alcohol gedronken heeft of drugs genomen heeft en ten gevolge daarvan een misdrijf pleegt, dan kan hij hier wel voor gestraft worden. Enkel wanneer iemand anders hem alcohol of drugs heeft toegediend zonder zijn eigen medeweten, kan hij niet schuldig bevonden worden voor misdrijven die hij ten gevolge daarvan heeft gepleegd. (*The Indian Penal Code, 1860*: s. 85)

²²⁴ *The Indian Penal Code, 1860*: ss. 82-85

²²⁵ Ibid.: ss. 87-88

Uit het voorgaande blijkt dat een rechter zeer goed op de hoogte moest zijn van de precieze omstandigheden waarin een persoon om het leven was gekomen zodat hij een correct oordeel kon vellen over de aard van de misdaad. Dit was zeer belangrijk, want de implicaties voor de dader waren enorm. Werd hij schuldig bevonden aan moord, dan kon hij tot de doodstraf veroordeeld worden. Veroordeelde de rechter hem echter voor doodslag, dan kon hij niet tot de doodstraf veroordeeld worden. Om tot een beslissing te komen over de aard van de misdaad zijn een aantal factoren zeer belangrijk. Zo kan het motief van de dader veel prijsgeven over de intentionaliteit. Ook bewijsmateriaal en ooggetuigenverklaringen zijn zeer belangrijk voor de rechter om zich een beeld te kunnen vormen van de precieze omstandigheden waarin een misdrijf heeft plaatsgevonden. Het is dan ook belangrijk dat deze ooggetuigen de waarheid vertellen. Indien een getuige loog in een rechtszaak waar de beklaagde mogelijk tot de dood veroordeeld kon worden of indien een persoon in een dergelijke rechtszaak vals bewijsmateriaal creëerde, dan kon die persoon zwaar bestraft worden. Zo'n persoon riskeerde veroordeeld te worden tot een levenslange verbanning naar een strafkolonie of een gevangenisstraf van maximum tien jaar. Daar kon ook nog een boete bovenop komen. Indien echter pas na de executie van de beklaagde werd ontdekt dat hij eigenlijk onschuldig was en dat de executie enkel en alleen had kunnen plaatsgrijpen door een valse getuigenverklaring of vals bewijsmateriaal, dan kon de persoon die dit vals bewijsmateriaal gecreëerd had of de valse verklaring had afgelegd ook tot de doodstraf veroordeeld worden.²²⁶

Er waren verder nog enkele andere gevallen in de *Indian Penal Code, 1860* waar de doodstraf als mogelijke straf werd gegeven. Zo kon men ook de doodstraf krijgen indien men iemand van minder dan achttien jaar, iemand die onder invloed was van alcohol of drugs of iemand die geestelijk ziek was aangezet had tot zelfmoord. Naast de doodstraf kon men voor dit misdrijf ook veroordeeld worden tot een levenslange verbanning naar een strafkamp of een gevangenisstraf van maximum tien jaar. De rechter kon ook beslissen dat men daarnaast ook nog een boete moest betalen.²²⁷

Ook wie oorlog voerde (*waging war*) tegen de Koning(in) van Engeland, kon ter dood veroordeeld worden. Daarnaast zouden ook al z'n bezittingen geconfisqueerd worden. Een alternatief was een levenslange verbanning naar een strafkolonie en de confiscatie van alle eigendommen.²²⁸ Officieren of soldaten uit de land- of zeemacht²²⁹ aanzetten tot muitерij kon al eveneens met de doodstraf bestraft worden indien de muitерij ook effectief had plaatsgevonden. Ook een levenslange

²²⁶ Ibid.: s. 194

²²⁷ Ibid.: s. 305

²²⁸ Ibid.: s. 121

²²⁹ In 1927 werd hier ook de luchtmacht aan toegevoegd. (*The Repealing and Amending Act, 1927*: s. 2)

verbanning naar een strafkolonie of een gevangenisstraf tot maximum tien jaar en een geldboete behoorden tot de mogelijke straffen voor deze misdaad.²³⁰

Voor het aanzetten tot het plegen van een misdrijf werd men volgens de *Indian Penal Code, 1860* bestraft als had men het misdrijf zelf gepleegd. Daaruit volgt dat men ook ter dood veroordeeld kon worden indien men iemand anders had aangezet om een misdaad te plegen die mogelijk met de dood bestraft kon worden. Indien men bijvoorbeeld iemand anders de opdracht gaf om een moord te plegen, dan werd men bestraft alsof men zelf de moord had gepleegd en kwam men zo in aanmerking voor de doodstraf.²³¹ Indien die persoon de opdracht echter niet uitvoerde, dan kon ook de persoon die hem ertoe had aangezet de doodstraf niet krijgen. In dat geval was de maximumstraf een gevangenisstraf van veertien jaar en een boete indien het beoogde slachtoffer wel verwond werd of een gevangenisstraf van zeven jaar en een boete indien het beoogde slachtoffer er zonder schrammetje vanaf gekomen was.²³²

Dit zijn alle misdrijven waarvoor men na 1 mei 1861 de doodstraf kon krijgen. De *Indian Penal Code, 1860* werd echter na deze datum nog meermaals gewijzigd. Eén wijziging uit 1870 is relevant in het kader van dit onderzoek. Het betreft de mogelijke straffen voor poging tot moord. Voor een poging tot moord, waarbij het beoogde slachtoffer ongedeerd blijft, kon men veroordeeld worden tot een gevangenisstraf van maximum tien jaar en een geldboete; indien men het beoogde slachtoffer wel verwond had bij de moordpoging, dan kon dat oplopen tot verbanning naar een strafkolonie of een gevangenisstraf van maximum tien jaar en een geldboete. Dit was reeds opgenomen in de oorspronkelijke *Indian Penal Code, 1860*.²³³ In 1870 werd hier echter nog een mogelijk scenario aan toegevoegd. Indien de dader reeds veroordeeld was tot een levenslange verbanning naar een strafkolonie en indien hij bij de moordpoging het beoogde slachtoffer had verwond, dan kon hij ook ter dood veroordeeld worden.²³⁴

4.3 *The Code of Criminal Procedure, 1898*

De *Indian Penal Code, 1860* bevat geen informatie over de manier waarop een doodstraf uitgevoerd hoorde te worden. Om hierover informatie te vinden moeten we ons tot een andere wet wenden, namelijk de *Code of Criminal Procedure, 1898*. In deze wet wordt vermeld dat alvorens de doodstraf werd uitgevoerd eerst de goedkeuring van het hooggerechtshof (*High Court*) verkregen

²³⁰ *The Indian Penal Code*: s. 132

²³¹ *Ibid.*: s. 109

²³² *Ibid.*: s. 315

²³³ *Ibid.*: s. 307

²³⁴ *The Indian Penal Code (Amendment) Act, 1870*: s. 11

moest worden.²³⁵ Bovendien had de veroordeelde ook steeds de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen de uitspraak. De executie mocht maar plaatsvinden wanneer de uiterste datum waarop dit gedaan moest worden reeds verstreken was.²³⁶ Bovendien kon de Koning(in) van Engeland ook gratie verlenen aan een veroordeelde of kon hij of zij de toestemming geven aan de gouverneur-generaal van India om dat te doen.²³⁷ Indien bleek dat de veroordeelde zwanger was, dan werd de executie uitgesteld of omgezet naar een levenslange verbanning naar een strafkolonie.²³⁸ Indien een persoon echter ter dood veroordeeld was en er geen enkele reden was om de executie niet te laten doorgaan, dan werd hij of zij opgehangen. Dat is de enige manier van executie die wordt vermeld in de *Code of Criminal Procedure, 1898*.²³⁹

4.4 Conclusie

De *Indian Penal Code, 1860* is een eerste poging om het strafrecht in India te uniformiseren. Deze wet werd opgesteld door de Britse kolonisten en is dan ook sterk beïnvloed door de Europese wetgeving. De doodstraf kwam in deze wet voor als mogelijke straf voor enkele zware misdaden zoals moord. In de *Indian Penal Code, 1860* wordt zeer veel aandacht besteed aan de definitie van moord. Bovendien wordt de vrij lange definitie ook geïllustreerd aan de hand van talrijke voorbeelden, zodat duidelijk wordt wat wel en wat niet tot moord gerekend kan worden. Deze genuanceerde definitie is ook noodzakelijk, aangezien het onderscheid tussen moord en doodslag een grote impact heeft op de straf die de dader kan krijgen. Wordt hij van moord beschuldigd, dan krijgt hij mogelijk de doodstraf, wordt hij echter schuldig bevonden aan doodslag, dan kan hij de doodstraf niet krijgen. De nadruk ligt op de intentie van de dader. Dit is op zich niets nieuws, want in het islamitisch recht lag de nadruk in theorie ook reeds op de intentie van de dader. De islamitische rechtsgeleerde Abu Hanifa, tot wiens rechtsschool de Moghuls behoorden, ging er echter van uit dat men de intentie kon achterhalen aan de hand van het moordwapen of de manier waarop het slachtoffer was gedood. Andere islamitische rechtsgeleerden, zoals Abu Yusuf, hadden reeds kritiek geuit op die veronderstelling. Dit had echter geen implicaties gehad voor het strafrecht in India onder de Moghuls. Met de Britten kwam hier verandering in. De Britten gaven Abu Yusuf helemaal gelijk en stelden dat de intentie moest worden achterhaald door de specifieke omstandigheden van de moord te bestuderen. Zo was niet alleen het moordwapen belangrijk, maar ook het motief van de dader, de eventuele aanleiding voor de moord, bewijsmateriaal,

²³⁵ *The Code of Criminal Procedure, 1898*: s. 374

²³⁶ *Ibid.*: s. 371(3)

²³⁷ *Ibid.*: s. 401(5)

²³⁸ *Ibid.*: s. 382

²³⁹ *Ibid.*: s. 368(1)

ooggetuigenverklaringen, enz. Bovendien legden de Britten de ultieme beslissing over de straf bij een rechter. Ook dit staat in contrast tot de islamitische wetgeving onder de Moghuls, waar de rechters zich vooral bezighielden met de schuldvraag. Aan de hand van een grondig gerechtelijk onderzoek moesten ze bepalen of de beschuldigde de feiten waarvan hij werd beschuldigd ook effectief had gepleegd. Eens de rechter een beslissing had genomen, lag de beslissing over de straf vaak bij iemand anders, hetzij bij God (in geval van *hudūd*) of bij het slachtoffer of zijn familie (in geval van *qiṣāṣ*). Door de beslissing over de straf bij een rechter te plaatsen en bovendien meerdere mogelijke straffen in de wet vast te leggen, heeft de rechter de mogelijkheid om een oordeel te vellen, waarbij zowel rekening kan worden gehouden met de gepleegde feiten alsook met de omstandigheden waarin die feiten zich voltrokken. Zo kon de rechter naargelang de specifieke omstandigheden van elke afzonderlijke zaak een lichtere of zwaardere straf geven aan de dader. En zo komen we stilaan tot een genuanceerder strafrecht.

5 De doodstraf in India na de onafhankelijkheid

Op 15 augustus 1947 kwam er een einde aan de Britse overheersing in India en werd Brits India gesplitst in twee onafhankelijke staten: India en Pakistan.²⁴⁰ Het huidige Bangladesh was toen nog een deel van Pakistan, maar werd ook onafhankelijk in 1971.²⁴¹ Met deze onafhankelijkheid gingen uiteraard ook nieuwe verantwoordelijkheden gepaard voor beide staten. Zo werd er een grondwet opgesteld, die in India van kracht ging op 26 januari 1950. Bij het opstellen van de grondwet lieten ze zich echter in grote mate leiden door Europese voorbeelden.²⁴² Ook bij het opstellen van andere wetten lieten ze zich inspireren door het Westen en veel dat door de koloniale bezetter in India was ingevoerd werd behouden. Dit is ook het geval voor het strafrecht. De *Indian Penal Code, 1860*, die door de Britten in India was ingevoerd met als doel het strafrecht te uniformiseren, vormt nog steeds de basis van het strafrecht in India. Uiteraard zijn er in de bijna 67 jaar dat India onafhankelijk is wel al enkele wijzigingen aangebracht aan deze wet. Het merendeel van de wettekst is echter identiek gebleven.

5.1 De doodstraf in de *Indian Penal Code, 1860* na de Indiase onafhankelijkheid

Het gros van de wettekst mag dan al min of meer identiek gebleven zijn, de mogelijke straffen die gegeven konden worden, werden wel enigszins aangepast. Zo werd in 1949 dwangarbeid als straf afgeschaft.²⁴³ In 1955 werd een levenslange verbanning naar een strafkolonie vervangen door een levenslange gevangenisstraf.²⁴⁴ De andere straffen bleven ongewijzigd tussen 1860 en nu. De straffen die nu dus nog voorkomen in de *Indian Penal Code, 1860* zijn de doodstraf, gevangenisstraf, verlies van eigendom en geldboetes. De doodstraf kan overigens worden omgezet naar een andere straf door de centrale overheid.²⁴⁵ Bovendien kan de president ook steeds gratie verlenen aan personen die ter dood veroordeeld zijn.²⁴⁶

Ook de gevallen waarin de doodstraf voorkomt zijn nog min of meer dezelfde gebleven. Zo kan men in India nog steeds de doodstraf krijgen voor moord. Indien men reeds veroordeeld is tot een levenslange gevangenisstraf en men pleegt daarna een moord, dan krijgt men sowieso de doodstraf; indien dit niet het geval is, dan kan de rechter kiezen tussen de doodstraf of een levenslange

²⁴⁰ Callewaert en Goddeeris (2010): p. 233

²⁴¹ Ibid.: p. 13

²⁴² Ibid.: p. 245

²⁴³ *The Criminal Law (Removal of Racial Discrimination) Act, 1949*: s. 2(1)

²⁴⁴ *The Code of Criminal Procedure (Amendment) Act, 1955*: s. 117

²⁴⁵ *The Indian Penal Code, 1860*: ss. 53-54

²⁴⁶ *The Constitution of India, 1950*: s. 72(1)(c)

gevangenisstraf en een geldboete.²⁴⁷ Indien iemand die reeds tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld is zich schuldig maakt aan poging tot moord en bij die moordpoging zijn beoogde slachtoffer ook verwondt, dan komt hij ook in aanmerking voor de doodstraf.²⁴⁸ Indien een persoon die lid is van een roversbende die uit minimum vijf personen bestaat tijdens een rooftocht een persoon vermoordt, dan worden alle leden van de roversbende schuldig bevonden aan moord en kunnen ze in theorie allen ter dood veroordeeld worden. Het is in dat geval echter wel zeer belangrijk dat de link tussen de rooftocht en de moord duidelijk is. Alle bendeleden kunnen echter ook tot een gevangenisstraf veroordeeld worden. In dat geval is de moordenaar er wel al zeker van dat hij de rest van zijn leven achter de tralies zal moeten doorbrengen. De andere bendeleden kunnen mogelijk al vroeger vrijkomen.²⁴⁹

Ook indien men een minderjarige, iemand onder invloed van drank of drugs of iemand die geestelijk ziek is aanzet tot zelfmoord, kan men mogelijk de doodstraf krijgen. Daarnaast kan men echter ook tot een gevangenisstraf veroordeeld worden voor dit vergrijp.²⁵⁰

En net als in de oorspronkelijke *Indian Penal Code, 1860* kan men ook nog steeds ter dood veroordeeld worden indien men in een rechtszaak waarbij de beklaagde mogelijk ter dood veroordeeld kan worden valse bewijzen creëert of een valse verklaring aflegt. Dit kan echter enkel wanneer men pas nadat de executie heeft plaatsgevonden ontdekt dat de beklaagde eigenlijk onschuldig was. Indien de executie nog niet heeft plaatsgevonden, is de maximumstraf een levenslange gevangenisstraf en een geldboete.²⁵¹

Verder blijft ook het aanzetten tot muiterij van soldaten of officieren bij de land-, zee- of luchtmacht een zeer zwaar vergrijp waar men de doodstraf voor riskeert. Indien er echter geen muiterij volgt op de aansporing, dan kan men degene die de soldaten of officieren in kwestie heeft aangespoord tot muiterij niet ter dood veroordelen.²⁵²

En ook personen die oorlog voeren (*waging war*) tegen de Indiase overheid kunnen ter dood veroordeeld worden. Als alternatieve straf wordt echter ook een levenslange gevangenisstraf in combinatie met een boete vermeld in de *Indian Penal Code, 1860*.²⁵³

²⁴⁷ *The Indian Penal Code, 1860*: ss. 302-303

²⁴⁸ *Ibid.*: s. 307

²⁴⁹ *Ibid.*: s. 396

²⁵⁰ *Ibid.*: s. 305

²⁵¹ *Ibid.*: s. 194

²⁵² *Ibid.*: s. 132

²⁵³ *Ibid.*: s. 121

In alle gevallen die ik nu al beschreven heb, is er met betrekking tot de doodstraf niets gewijzigd sinds de Indiase onafhankelijkheid. Alles is nog hetzelfde als onder de Britten, hetzij zoals onder de oorspronkelijke *Indian Penal Code, 1860*, hetzij zoals in amendementen aan de *Indian Penal Code, 1860* die reeds door de Britten zelf waren ingevoerd. Het enige opvallende verschil tot nu toe is dat de levenslange verbanning naar een strafkolonie niet meer gegeven wordt als een alternatieve straf voor de doodstraf, maar dat dit vervangen is door een levenslange gevangenisstraf.

Er zijn echter sinds de onafhankelijkheid van India in 1947 toch enkele wijzigingen gebeurd met betrekking tot de doodstraf. Er zijn immers twee gevallen bijgekomen in de *Indian Penal Code, 1860* waarin de doodstraf kan worden uitgesproken.

Het eerste geval heeft te maken met ontvoering. Ontvoering was reeds strafbaar in de oorspronkelijke *Indian Penal Code, 1860*. De straf voor ontvoering was een gevangenisstraf van maximum zeven jaar en een geldboete. Dit is nog steeds zo. In bepaalde gevallen kan deze straf echter oplopen. Zo kon men in Brits India verbannen worden naar een strafkolonie indien men een persoon had ontvoerd met als doel de persoon te vermoorden. In de huidige *Indian Penal Code, 1860* kan men voor dit misdrijf een levenslange gevangenisstraf krijgen. Indien het doel van de ontvoering bestond uit een gedwongen huwelijk of slavernij dan is de maximumstraf een gevangenisstraf van tien jaar en een geldboete. Ook in Brits India was dat reeds zo.²⁵⁴

Na de onafhankelijkheid werden hier nog een aantal mogelijke scenario's aan toegevoegd. Zo kan men sinds 1959 voor het ontvoeren van een minderjarige met de bedoeling dat de minderjarige zou bedelen ook een gevangenisstraf van tien jaar en een boete krijgen. Indien men de minderjarige in kwestie daarbovenop ook verminkte, dan kon men zelfs tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld worden.²⁵⁵ De straf voor ontvoering kan bovendien sinds 1993 zelfs oplopen tot de doodstraf, indien de ontvoerder dreigt om het slachtoffer pijn te doen of te doden indien men zijn eisen niet inwilligt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer men een persoon ontvoert en dreigt de persoon te vermoorden indien geen losgeld betaald wordt. In dat geval kan de straf oplopen tot de doodstraf, maar ook een levenslange gevangenisstraf is een mogelijke straf in dit scenario.²⁵⁶

Het tweede geval heeft met verkrachting te maken. Voor verkrachting met een dodelijke afloop kan men sinds 2013 de doodstraf krijgen. De dader kan echter ook veroordeeld worden tot een gevangenisstraf van minstens twintig jaar, die mogelijk ook kan oplopen tot een levenslange

²⁵⁴ Ibid.: ss. 363-367

²⁵⁵ *The Indian Penal Code, 1860*: s. 363A; *The Indian Penal Code (Amendment) Act, 1959*: s. 2

²⁵⁶ *The Indian Penal Code: 1860*: s. 364A; *The Criminal Law (Amendment) Act, 1993*: s. 2

gevangenisstraf.²⁵⁷ De invoering van deze wet heeft uiteraard veel te maken met de dood van Jyoti Singh Pandey, een drieëntwintigjarige studente uit Delhi die in december 2012 om het leven kwam ten gevolge van een groepsverkrachting in Delhi.²⁵⁸ Volgens de toen bestaande wet was de maximumstraf voor groepsverkrachting een levenslange gevangenisstraf.²⁵⁹ Op 3 februari 2013 ging echter de *Criminal Law (Amendment) Act, 2013* van kracht.²⁶⁰ In deze wet werd een amendement aan de *Indian Penal Code, 1860* aangebracht, namelijk dat bij een verkrachting met dodelijke afloop de dader ook ter dood veroordeeld zou kunnen worden.²⁶¹ De koe werd meteen bij de horens gevat en reeds enkele maanden nadat de nieuwe wet van kracht gegaan was, op 13 september 2013, werden vier van de zes verdachten²⁶² in de zaak van de groepsverkrachting tot de doodstraf veroordeeld.²⁶³

Daarnaast kan men ook, net als het geval was in Brits India, de doodstraf krijgen indien men een andere persoon tot één van deze misdrijven had aangezet.²⁶⁴

Dat zijn alle gevallen waarin de doodstraf kan worden toegekend volgens de *Indian Penal Code, 1860*. Er zijn echter ook nog enkele andere wetten in India waarin de doodstraf voorkomt.

5.2 De doodstraf in andere wetteksten

De *Indian Penal Code, 1860* vormt de basis voor het strafrecht in India. Er zijn echter nog andere wetteksten die strafmaten voor misdrijven bevatten. De doodstraf is in enkele van deze wetten ook een mogelijke straf. Het betreft voornamelijk drugsgelateerde misdrijven, terrorisme, verboden wapenbezit en weduwenverbrandingen (*satī*).

²⁵⁷ *The Indian Penal Code, 1860*: s. 376A; *The Criminal Law (Amendment) Act, 2013*: s. 9

²⁵⁸ The Hindu, *Delhi Gang Rape: chronoly of events*. 31/08/2013, New Delhi: The Hindu Online. (<http://www.thehindu.com/news/national/delhi-gangrape-chronology-of-events/article5079321.ece>)

²⁵⁹ *The Indian Penal Code, 1860*: s. 376

²⁶⁰ *The Criminal Law (Amendment) Act, 2013*: s. 1(2)

²⁶¹ *Ibid.*: s. 9

²⁶² Van deze zes was er reeds één gestorven in de gevangenis op 11 maart 2013 en was er één minderjarig. De minderjarige werd op 31 augustus 2013 tot drie jaar in een gesloten jeugdinstelling veroordeeld.

(The Hindu, *Delhi Gang Rape: chronoly of events*. 31/08/2013, New Delhi: The Hindu Online. (<http://www.thehindu.com/news/national/delhi-gangrape-chronology-of-events/article5079321.ece>))

²⁶³ BBC, *Delhi Gang Rape: four sentenced to death*. 13/06/2013, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-asia-india-24078339>)

²⁶⁴ *The Indian Penal Code, 1860*: s. 109

5.2.1 *The Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987*

De *Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987* is een wet die terrorismebestrijding als hoofddoel heeft. In deze wet komt de doodstraf één keer voor. Wanneer bij een terroristische aanslag een persoon gedood wordt, dan kan men de terrorist ter dood veroordelen.²⁶⁵ Dezelfde straf wordt nog eens bevestigd in de *Prevention of Terrorism Act, 2000*.²⁶⁶ Indien bij de terroristische aanslag geen personen om het leven komen, dan is de maximumstraf een levenslange gevangenisstraf.²⁶⁷

5.2.2 *The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987*

De *Commission of Sati (Prevention) Act, 1987* heeft als hoofddoel om weduwenverbrandingen (*sati*) tegen te gaan. Indien een weduwe een poging tot *sati* heeft ondernomen, dan riskeert ze een maximumstraf van zes maanden gevangenis indien de poging mislukt is. Indien de weduwe hiertoe aangezet was door iemand anders, dan riskeert die persoon een levenslange gevangenisstraf indien de poging mislukt is. Indien de weduwe echter gestorven is en achteraf blijkt dat iemand anders er haar toe had aangezet om *sati* te plegen, dan riskeert die persoon de doodstraf of een levenslange gevangenisstraf.²⁶⁸

5.2.3 *The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988*

In 1988 werden er enkele amendementen aangebracht aan de *Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Act, 1985*. Dit gebeurde in de *Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988*. Deze wetten draaien beide rond drugspreventie. Eén van de amendementen bevatte ook de doodstraf als mogelijke straf. Indien men reeds eenmaal veroordeeld is voor illegaal bezit van opium, cocaïne, morfine of heroïne of voor drugstrafiek, dan kan men bij een daaropvolgende veroordeling voor betrokkenheid bij het productieproces, transport, import of export of het bezit van grote hoeveelheden drugs de betrokkene ter dood veroordelen. De hoeveelheden worden ook nader bepaald in de *Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988* en zijn per drug verschillend. Het gaat om meer dan twintig kilogram hasj, meer dan tien kilogram opium, meer dan anderhalve kilogram LSD, meer dan anderhalve kilogram methamfetamine, meer dan anderhalve kilogram speed, meer dan anderhalve kilogram methaqualon, meer dan een kilogram morfine, meer dan een kilogram heroïne, meer dan een kilogram codeïne, meer dan een kilogram paramorfine, meer dan vijfhonderd gram cocaïne of

²⁶⁵ *The Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987*: s. 3(2)(i)

²⁶⁶ *The Prevention of Terrorism Act, 2000*: s. 3(2)(a)

²⁶⁷ *The Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987*: s. 4(1)

²⁶⁸ *The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987*: ss. 3-4

meer dan vijfhonderd gram cannabis. Enkel in geval het gaat om bezit, productie, transport, import of export van deze hoeveelheden van deze drugs kan de beklaagde ter dood veroordeeld worden indien hij reeds eerder veroordeeld was wegens illegaal bezit van opium, cocaïne, heroïne of morfine of wegens drugstrafiek.²⁶⁹

5.2.4 The Arms (Amendment) Act, 1988

Ook in de *Arms Act, 1959* werden er in 1988 amendementen aangebracht. Dit gebeurde in de *Arms (Amendment) Act, 1988*. Deze wetten zijn ingevoerd om het wapenbezit van burgers in India te reguleren. Ook hier bevatte één van de amendementen in 1988 de doodstraf als mogelijke straf voor een misdrijf. Sinds 1988 is het zo mogelijk om een persoon die met een illegaal wapen een persoon gedood heeft ter dood te veroordelen, zelfs indien er geen sprake was van moord.²⁷⁰

5.2.5 The Explosive Substances (Amendment) Act, 2001

De *Explosive Substances (Amendment) Act, 2001* bracht amendementen aan in de *Explosive Substances Act, 1908*, een wet die reeds in Brits India werd geïntroduceerd met als doel het bezit en gebruik van explosieven te reguleren. Ook in die amendementen komt een geval voor waarbij de doodstraf als mogelijke straf wordt gegeven. Indien men met bepaalde door de overheid bepaalde explosieven een explosie veroorzaakt, dan kan men ter dood veroordeeld worden.

5.3 The Code of Criminal Procedure, 1973

Over de manier waarop de doodstraf moet worden uitgevoerd reppen deze wetten echter met geen woord. Informatie hierover moeten we zoeken in de *Code of Criminal Procedure, 1973*. Met betrekking tot de doodstraf verandert er feitelijk weinig ten opzichte van de *Code of Criminal Procedure, 1898*. Het is nog steeds zo dat de doodstraf bevestigd moet worden door het hooggerechtshof (*High Court*)²⁷¹, dat een executie moet worden uitgesteld tot de veroordeelde geen mogelijkheid meer heeft om beroep aan te tekenenen dat de executie van zwangere vrouwen moet worden uitgesteld of omgezet naar een levenslange gevangenisstraf.²⁷² De methode die wordt gehanteerd blijft ook ongewijzigd, namelijk dood door ophanging.²⁷³ Ook bestaat de mogelijkheid dat er gratie wordt verleend aan de veroordeelde. In Brits India gebeurde dit door de Koning(in) van

²⁶⁹ *The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Act, 1985*: s. 31A; *The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988*: s. 9

²⁷⁰ *The Arms Act, 1959*: s. 27(3); *The Arms (Amendment) Act, 1988*: s. 6

²⁷¹ *The Code of Criminal Procedure, 1973*: s. 368

²⁷² *Ibid.*: s. 415-416

²⁷³ *Ibid.*: s. 354(5)

Engeland of de gouverneur-generaal²⁷⁴, na de onafhankelijkheid werd dat een taak van de president van India.²⁷⁵

5.4 Het ‘rarest of rare cases’- principe

In 1980 werd door de *Supreme Court* van India beslist dat de doodstraf niet in strijd is met de Indiase grondwet. In artikel 21 van de Indiase grondwet staat immers dat iedereen recht heeft op leven.²⁷⁶ Er werd echter wel beslist dat de doodstraf enkel in uitzonderlijke gevallen kan worden uitgesproken en dat een levenslange gevangenisstraf de regel hoort te zijn voor zware misdaden:

“Life imprisonment is the rule and the death sentence an exception. [...] A real and abiding concern for the dignity of human life postulates resistance to taking life through law’s instrumentality. That ought not to be done save in the rarest of rare cases when the alternative option is unquestionably foreclosed.”²⁷⁷

Dit lijkt een stap vooruit te zijn, want het zou het aantal executies in India fors moeten doen dalen. Dat doet het overigens ook. Er werd echter niet vermeld wat dan die ‘rarest of rare cases’ zijn of aan welke criteria die moeten beantwoorden. Wel wordt er aangeraden om rekening te houden met de achtergrond van de dader, de omstandigheden waarin de misdaad zich voltrok en eventuele verzwarende en verzachtende omstandigheden. In praktijk leidt het echter tot een grote willekeur. Monica Sakhrani en Maharukh Adenwalla leggen uit waarom:

“The rationale of proportionality of the crime and aggravating circumstances, in practice, have no objectivity as one cannot objectify that ‘this’ minus ‘that’ equals death.”²⁷⁸

Het al dan niet uitspreken van de doodstraf gebeurt dus op goeddunken van de rechter. Door het ontbreken van duidelijke richtlijnen leidt dit echter tot een grote mate aan willekeur. En die willekeur treft vooral de zwakkeren in de maatschappij: mensen zonder connecties, mensen die over onvoldoende financiële middelen beschikken om een goede advocaat te betalen en mensen waarop een sociaal stigma rust en die vaak al als een bedreiging voor de maatschappij worden beschouwd. Rechters zullen dus vaak, al dan niet bewust, een zwaardere straf geven aan armen dan aan rijken:

“Discriminatory decision-making throughout the whole criminal justice system ensures that the socially advantaged are regularly filtered out: they are given the benefit of doubt, or are defended as good risks or simply have access to the best legal advice.”²⁷⁹

²⁷⁴ *The Code of Criminal Procedure, 1898*: s. 401(5)

²⁷⁵ *The Constitution of India, 1950*: s. 72(1)(c)

²⁷⁶ *Ibid.*: s. 21

²⁷⁷ Hood & Hoyle (2008), pp. 91-92

²⁷⁸ Adenwalla & Sakhrani (2005), p. 1024

Het ‘rarest of rare cases’- principe heeft dan wel gezorgd voor een daling in het aantal executies in India, het moet echter nog beter afgebakend worden om willekeur in de rechtspraak tegen te gaan. Er is dus zeker nog ruimte voor verbetering!

5.5 Ter dood veroordelingen en executies in India

Het aantal executies in India ligt de laatste jaren erg laag. Er worden wel nog misdadigers ter dood veroordeeld, maar er worden zelden executies uitgevoerd. In 2004 was er één executie. Dat was de eerste executie in India sinds 1997.²⁸⁰ Na 2004 werden er weer een aantal jaar geen executies meer uitgevoerd, maar in 2012 werd opnieuw een persoon geëxecuteerd²⁸¹ en ook in 2013 was er één executie.²⁸²

Het aantal ter dood veroordeelden ligt aanzienlijk hoger. In 2004 werd er één persoon geëxecuteerd, maar werden er wel 125 mensen ter dood veroordeeld.²⁸³ Tussen 2005 en 2011 waren er helemaal geen executies, maar werd de doodstraf wel meermaals uitgesproken. In 2005 werden er 164 personen ter dood veroordeeld²⁸⁴, in 2006 waren dat er 129²⁸⁵, in 2007 kwamen er 186 nieuwe ter dood veroordeelden bij²⁸⁶, in 2008 waren dat er 126²⁸⁷, in 2009 werd de doodstraf aan 137 mensen gegeven²⁸⁸, in 2010 waren er 97 gevallen waarin de dader ter dood veroordeeld werd²⁸⁹ en in 2011 waren dat er 117²⁹⁰. In 2012 werd er één persoon geëxecuteerd, maar werden er 97 personen ter dood veroordeeld.²⁹¹ Voor 2013 zijn de data van het *National Crime Records Bureau* nog niet beschikbaar. *Amnesty International* heeft het over meer dan 72 nieuwe ter dood veroordelingen en één executie in India in 2013.²⁹²

²⁷⁹ Ibid.: p. 1026

²⁸⁰ Amnesty International (2005), *Amnesty International Report 2005: The state of the world's human rights* : p. 26

²⁸¹ Amnesty International (2013), p. 20

²⁸² Amnesty International (2014), p. 21

²⁸³ NCRB (2005), pp. 108-109

²⁸⁴ NCRB (2006), p. 117

²⁸⁵ NCRB (2007), p. 117

²⁸⁶ NCRB (2008), p. 117

²⁸⁷ NCRB (2009), p. 117

²⁸⁸ NCRB (2010), p. 117

²⁸⁹ NCRB (2011), p. 117

²⁹⁰ NCRB (2012), p. 117

²⁹¹ NCRB (2013), p. 117

²⁹² Amnesty International (2014), pp. 7-8

5.5.1 Dhananjoy Chatterjee

Dhananjoy Chatterjee werd ter dood veroordeeld op 12 augustus 1991. Hij werd ervan beschuldigd het achttienjarige schoolmeisje Hetal Parekh verkracht en vermoord te hebben op 5 maart 1990. Dhananjoy Chatterjee was een bewaker in het appartementsgebouw waar Hetal Parekh met haar familie woonde. Chatterjee zou het meisje voor de bewuste datum reeds meermaals geplaagd hebben, tot grote ergernis van het meisje zelf. Toen hij haar uitnodigde om samen naar de cinema te gaan, vond het meisje dat het genoeg was en vertelde ze alles aan haar ouders. Daarop vroeg haar vader om een overplaatsing van de bewaker. Die overplaatsing werd goedgekeurd en zou ingaan op 5 maart 1990. Desalniettemin kwam Chatterjee op die dag toch naar het appartementsgebouw waar zij woonde en wist hij toegang te krijgen tot haar woning, waar hij haar op brutale wijze zou hebben verkracht en gewurgd.²⁹³

Op 12 augustus 1991 werd Chatterjee schuldig bevonden aan verkrachting en moord en werd hij ter dood veroordeeld. Die uitspraak werd bevestigd door de *High Court* op 7 augustus 1992. Daarop ging de beschuldigde in beroep, maar ook de *Supreme Court* veranderde niets aan de straf. Uiteindelijk werd ook zijn verzoek tot gratie geweigerd door de president. Daarna werd er echter geen datum van executie vastgelegd en Chatterjee bleef in de gevangenis, tot men hem uiteindelijk toch executeerde op 14 augustus 2004, de eerste executie in India na 1997.²⁹⁴

Amnesty International had nochtans uitdrukkelijk opgeroepen dit niet te doen, aangezien het een einde zou betekenen van het moratorium op executies in India en een stijging in het aantal executies in India met zich mee zou kunnen brengen. Daarnaast verwees Amnesty International ook naar andere gevallen waarin de doodstraf was omgezet naar een levenslange gevangenisstraf op basis van het feit dat de executie te lang uitgesteld was en dat een uitvoering van de doodstraf na een lange periode in de gevangenis gezeten te hebben feitelijk een dubbele straf zou zijn.²⁹⁵ Het mocht echter niet baten. Chatterjee werd uiteindelijk toch geëxecuteerd. De vrees van Amnesty International bleek echter ongegrond, want tussen 2004 en 2011 werd geen enkele andere executie gerapporteerd. De eerstvolgende executie zou in 2012 plaatsvinden.

5.5.2 Muhammad Ajmal Amir Qasab

Op 21 november 2012 werd ook Muhammad Ajmal Amir Qasab geëxecuteerd. Hij was lid van de Pakistaanse terroristische groepering Lashkar-e Taiba, die verantwoordelijk was voor de aanslagen in Mumbai in 2008, waarbij zo'n 166 mensen om het leven kwamen. Qasab, zelf betrokken bij de

²⁹³ Das (2007), pp. 74-84

²⁹⁴ Lakshman & Natarajan (2004), pp. 4216-4217

²⁹⁵ Amnesty International (2005), *The Death Penalty Worldwide: developments in 2004*: p. 6

aanslag in de Chhatrapati Shivaji Terminus, een groot en druk treinstation in Mumbai, was de enige overlevende van de terroristen. In maart 2009 begon het proces en op 3 mei 2010 werd hij ter dood veroordeeld voor zijn betrokkenheid bij de aanslagen in Mumbai. Tijdens het proces had hij aanvankelijk onschuldig gepleit, maar na enkele maanden had hij toch bekend, waarna hij die bekentenissen opnieuw ingetrokken had, beweerend dat hij gefolterd was en om die reden die bekentenissen had gedaan. Zijn onschuld staande houdend, ging hij dan ook in beroep tegen deze uitspraak, maar de *Supreme Court* wijzigde de straf niet. Hij diende ook een aanvraag tot gratie in bij de president, maar ook die werd geweigerd op 23 oktober 2012. Qasab werd uiteindelijk opgehangen op 21 november 2012.²⁹⁶ Het nieuws van zijn executie werd pas nadat de executie had plaatsgevonden bekendgemaakt. Dit, aldus de toenmalige Indiase minister van binnenlandse zaken, om te vermijden dat mensenrechtenactivisten roet in het eten zouden gooien.²⁹⁷

5.5.3 Muhammad Afzal Guru

Op 9 februari 2013, slechts een kleine drie maanden nadat Muhammad Ajmal Amir Qasab werd geëxecuteerd, werd Muhammad Afzal Guru opgehangen. Hij werd verantwoordelijk gehouden voor de aanslag in 2001 op het parlamentsgebouw in New Delhi, waarbij zeven mensen om het leven kwamen. In 2002 werd hij ter dood veroordeeld. Hij ging in beroep, maar de *Supreme Court* zag geen redenen om de doodstraf naar levenslange gevangenisstraf om te zetten, dus bleef de oorspronkelijke straf behouden. Op 3 februari 2013 werd ook zijn verzoek tot gratie afgewezen door de president. Enkele dagen later, op 9 februari 2013, werd hij opgehangen. Zijn familie zou niet op de hoogte geweest zijn van deze executie en na de executie zou het lichaam ook niet aan hen zijn vrijgegeven, een schending van de internationale standaarden, aldus Amnesty International. Amnesty International stelt zich overigens ook vragen bij het proces van Afzal Guru. Ze beweren dat het proces niet eerlijk is verlopen en dat hij niet zelf zijn advocaat had mogen kiezen. Bovendien veroordeelt Amnesty International ook de grote mate van geheimhouding waarmee de executie van Muhammad Afzal Guru gepaard ging.²⁹⁸

5.6 Conclusie

Ook na de onafhankelijkheid in 1947 bleef de doodstraf voortbestaan in India. De gevallen waarin (beschreven in de *Indian Penal Code, 1860*) en de manier waarop (beschreven in de *Code of*

²⁹⁶ BBC, *Profile: Muhammad Ajmal Amir Qasab*. 21/11/2012, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-south-asia-12369352>)

²⁹⁷ Amnesty International (2013), p. 20

²⁹⁸ Amnesty International, *India: new execution points to worrying and regressive trend*. 09/02/2013, Amnesty International Press Office. (<http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/india-new-execution-points-worrying-and-regressive-trend-2013-02-09>)

Criminal Procedure, 1973) de doodstraf wordt uitgevoerd werden zeer duidelijk geërfd van de Britten. Er kwamen echter ook een aantal gevallen bij waarin de doodstraf kon worden uitgevoerd. Zo werd de doodstraf in 1993 ingevoerd als mogelijk straf voor ontvoering voor losgeld en in 2013 ook voor verkrachting met dodelijke afloop.

De *Indian Penal Code, 1860* is de basis van het strafrecht in India, maar ook in andere wetten worden straffen vastgelegd voor bepaalde wetsovertredingen. En ook in enkele van die wetten komt de doodstraf voor als mogelijke straf. Zo kan men de doodstraf krijgen indien men een weduwe tot *sati* aanzet, indien men personen doodt bij een terroristische aanslag, indien men meermaals veroordeeld wordt voor drugsbezit of –trafiek, indien men een explosie veroorzaakt en indien men iemand doodt met een illegaal wapen.

Het is echter zo dat in 1980 een levenslange gevangenisstraf de regel werd voor zware misdaden en de doodstraf de uitzondering die was voorbehouden voor de ‘rarest of rare’ cases. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een laag aantal executies in de laatste jaren. Tussen 1997 en 2014 werden er slechts drie executies uitgevoerd: Dhananjay Chatterjee werd in 2004 geëxecuteerd, Muhammad Ajmal Amir Qasab werd in 2012 geëxecuteerd en Muhammad Afzal Guru werd in 2013 geëxecuteerd. De ‘rarest of rare’ cases zijn echter niet duidelijk afgebakend, wat leidt tot willekeur en discriminatie.

India was zeer goed bezig. Hoewel er nog steeds personen ter dood veroordeeld werden, was er sinds 1998 een de facto moratorium op het uitvoeren van executies in India. In 2004 kwam daar helaas verandering in met de executie van Dhananjay Chatterjee. Het leek echter aanvankelijk om een geïsoleerd geval te gaan en de gevreesde stijging in het aantal executies in India bleef uit. Meer nog, het aantal doodstraffen dat werd omgezet naar een levenslange gevangenisstraf lag nooit zo hoog als in 2005. Toen werden maar liefst 1241 doodstraffen naar een levenslange gevangenisstraf omgezet.²⁹⁹ In 2006 waren dat er 1020³⁰⁰ en in 2007 waren het er 881.³⁰¹ Het tij leek echter opnieuw te keren in 2008. Toen werden slechts 46 doodstraffen naar een levenslange gevangenisstraf omgezet en dat tegenover 126 nieuwe ter dood veroordelingen.³⁰² Deze negatieve trend blijft zich tot op vandaag doorzetten en als klap op de vuurpijl werden er in 2012-2013 twee executies uitgevoerd op drie maanden tijd. Het is nu afwachten hoe dit verder evolueert.

²⁹⁹ NCRB (2006), p. 117

³⁰⁰ NCRB (2007), p. 117

³⁰¹ NCRB (2008), p. 117

³⁰² NCRB (2009), p. 117

6 Eindconclusie

Een eerste conclusie die ik moet trekken is dat dit onderzoek zeer beperkt is. Ten eerste waren er meer teksten dan er onderzocht konden worden en is wat in deze paper werd gepresenteerd slechts een kleine selectie van al het materiaal dat benut had kunnen worden. Ik denk bijvoorbeeld aan de epen en *purāṇa*'s voor de Klassieke periode, de *Fatawa-e Alamgiri* voor het Moghulrijk en het militair strafrecht voor de Britse koloniale periode en India na de onafhankelijkheid. Ten tweede zou het interessant zijn om het tekstmateriaal aan te vullen met eventuele archeologische bewijzen van het voorkomen van de doodstraf. Papier is immers gewillig en teksten zijn niet altijd een betrouwbare representatie van de werkelijkheid. Om definitieve uitspraken te kunnen doen over het al dan niet voorkomen van de doodstraf is dan ook bijkomend archeologisch onderzoek vereist. Ten derde had ik graag wat meer cijfermateriaal gepresenteerd. Cijfers over het precieze aantal terdoodveroordelingen en executies zijn echter zeer moeilijk te vinden en werden pas vrij toegankelijk vanaf 1995, wanneer het NCRB voor het eerst de *Prison Statistics India* uitgaf. Ten vierde had dit onderzoek aangevuld kunnen worden met meer case studies. Uit tijdsgebrek heb ik me echter beperkt tot een kort verslagje van de drie meest recente executies in de Indiase geschiedenis. Ten vijfde zou het interessant zijn om te bestuderen hoe het principe van *ahimsā* en de doodstraf zich tot elkaar verhouden. We hebben immers vastgesteld dat de doodstraf reeds voorkwam in India in de eeuwen voor onze tijdrekening (op papier althans). Het lijkt dan ook aannemelijk dat de doodstraf en het principe van *ahimsā* naast elkaar hebben bestaan. Dit zou bijvoorbeeld het geval geweest zijn onder de Maurya-keizer Aśoka.³⁰³ In 1937 stelde Gandhi echter dat hij van mening was dat de doodstraf in strijd was met het principe van *ahimsā*.³⁰⁴ Hoe komt het dat deze tegenstrijdigheden ons pas recentelijk zijn beginnen opvallen? Hoe ging men vroeger om met deze tegenstrijdigheden? Wat vertelt ons dit over de geschiedenis en evolutie van het concept van *ahimsā*? Ten zesde zou een onderzoek naar de discriminatie in het Indiase rechtssysteem ook zeer interessant zijn, al is dat natuurlijk al weer een heel ander onderzoek. Ik denk hierbij aan de stelling van Adenwalla en Sakhrani dat de armen benadeeld worden in het Indiase rechtssysteem. Dit lijkt me een vrij aannemelijke stelling, maar het is spijtig dat ze dit in hun eigen studie niet verduidelijken met concrete bewijzen uit Indiase rechtszaken. In plaats daarvan verwijzen ze naar een studie van Roger Hood, die aantoonde dat zwarten in de VS aanzienlijk meer kans maken om ter dood veroordeeld te worden dan blanken, wat op zich zeer interessant is en wel bewijst dat

³⁰³ Smith (1906), p. 155

³⁰⁴ Batra (2008), p. 15

discriminatie in rechtbanken niet uitgesloten is, maar het bewijst in principe nog niet dat armen in India meer kans maken om ter dood veroordeeld te worden dan rijken.³⁰⁵

Het doel van deze paper was echter om een historisch overzicht te schetsen van de doodstraf in India. De eerste attestatie van de doodstraf in India vinden we reeds in de *Dharmasūtra*'s, teksten die meer dan tweeduizend jaar geleden werden gecomponeerd! In elke periode van de Indische geschiedenis die ik heb onderzocht, kwam de doodstraf, althans op papier, voor.

In Klassiek India is het gebruik van de doodstraf zeer verschillend naargelang de tekst die men bestudeert. Kijkt men naar de *dharmasāstra*'s (de *Dharmasūtra*'s, het *Manusmṛti* en het *Yājñavalkyasmṛti*), dan komt de doodstraf voor in vijf gevallen die gekend zijn als de *mahāpātaka*'s: het doden van een brahmaan, ongeoorloofde seksuele betrekkingen (vooral met de vrouw van je *guru*), alcoholgebruik, diefstal en medeplichtigheid. Dit zijn daden die in de ogen van de brahmanen moreel verwerpelijk waren en waar men met de dood voor bestraft moest worden opdat men opnieuw zuiver zou worden. Kijken we echter naar het *Arthasāstra* van Kauṭilya, dan zien we daar een geheel andere toepassing van de doodstraf. De doodstraf is er een straf die wordt toegekend aan zware criminelen opdat de maatschappij veilig zou zijn. De doodstraf is in het *Arthasāstra* een politiek middel dat kan worden gebruikt en misbruikt door de koning om de maatschappij en zijn eigen heerschappij veilig te stellen.

De beschrijvingen van de doodstraf in Klassiek India zijn over het algemeen zeer pijnlijk en wreedaardig. In het eerste deel heb ik geprobeerd om dit aan de hand van zoveel mogelijk citaten duidelijk te maken. Zo kon men sterven door zich in het vuur te werpen, kokende alcohol te drinken tot men stierf, op een heet ijzeren bed te gaan liggen of een hete ijzeren koker te omarmen, zijn penis en teelballen af te snijden en te wandelen tot men uiteindelijk doodbloedde, doodgeknuppeld te worden door de koning, vertrappeld te worden door koeien, enz.

Onder de Moghuls bleven de manieren om de doodstraf uit te voeren behoorlijk wreed: steniging voor overspel en kruisiging voor roofmoord. Een trage en pijnlijke dood verzekerd! Ook voor moord kon men de doodstraf krijgen onder de Moghuls, al lag de ultieme beslissing bij de familie van het slachtoffer.

Een zeer belangrijke ontwikkeling die er kwam met de Moghuls, is dat men niet automatisch als moordenaar bestempeld werd wanneer men een persoon van zijn leven beroofd had. De idee ontstond dat een moordenaar de intentie had om te doden. Indien men deze intentie niet had gehad, dan was men niet schuldig aan moord. Als men niet de intentie had gehad om het slachtoffer om het

³⁰⁵ Adenwalla & Sakhrani (2005), pp. 1025-1026

leven te brengen, dan kon men ook niet ter dood veroordeeld worden; als men wel de intentie had gehad om het slachtoffer te vermoorden, dan kon de familie van het slachtoffer kiezen of ze liever wilden dat de dader geëxecuteerd werd of dat ze liever een compensatiebetaling (*diya*) wilden aanvaarden. De manier waarop men de intentie van de dader probeerde vast te stellen, liet echter nog wat te wensen over. Enkel indien de moord was gepleegd met een duidelijk dodelijk moordwapen (zoals een mes) werd men geacht de intentie gehad te hebben om het slachtoffer te doden. In andere gevallen kwam de dader er al bij al goedkoop vanaf. Hij moest dan enkel een compensatiebetaling geven aan de nabestaanden van het slachtoffer. Ook in de islamitische wereld kwam kritiek op deze methode, onder andere van de islamitische rechtsgeleerde Abu Yusuf, die stelde dat het moordwapen weinig informatie prijs gaf over de intentie van de dader.

Een andere belangrijke ontwikkeling is dat de Moghuls duidelijk beseften dat er altijd een risico is dat de persoon die men executeert eigenlijk onschuldig is. Rechters zijn immers ook maar mensen en kunnen zich dus ook eens vergissen. Moghuls hechtten dan ook zeer veel belang aan de bewijslast tegen de dader. Indien er onvoldoende bewijzen waren tegen de dader, dan ging men niet over tot een executie. Doordat de Moghuls zo voorzichtig waren bij hun ter dood veroordelingen, vonden er onder Moghulbewind maar weinig executies plaats. Omwille van die reden vonden de Britten dat de Moghuls te mild waren voor de criminelen.

Er kan dus wel vermoed worden dat er onder de Britten meer executies plaatsvonden, al zijn exacte cijfers moeilijk te vinden. De doodstraf kwam in de *Indian Penal Code, 1860* voor in verschillende gevallen: oorlogsvoering tegen de Engelse Koning(in), soldaten en officieren aanzetten tot muitерij, moord en poging tot moord, het bewust afleggen van valse verklaringen die leidden tot de executie van een onschuldige of minderjarigen, geestelijk zieken of personen die onder invloed zijn van alcohol of drugs aanzetten tot zelfmoord. De doodstraf kwam echter zelden voor als enige mogelijke straf, dus het was aan de rechter om te oordelen wat de meest gepaste straf was. Ook hier bestond de idee dat de intentie om een moord te plegen van cruciaal belang is om te bepalen of de beklaagde al dan niet schuldig is aan moord. De manier waarop dit onder de Britten gebeurde, verschilt echter sterk van de manier van de Moghuls. Waar de Moghuls uitsluitend rekening hielden met het moordwapen, werd onder de Britten ook rekening gehouden met de omstandigheden waarin de moord zich voltrokken had, het motief van de dader, enz. Dit leverde uiteindelijk een ellenlange, zeer genuanceerde definitie op in de *Indian Penal Code, 1860* van wat wel moord is en wat niet. Dit was een grote stap vooruit voor het strafrecht in India!

Ook de manier waarop de doodstraf werd uitgevoerd, wijzigde onder de Britten. De enige mogelijke methode die in de *Code of Criminal Procedure, 1898* was opgenomen was ophanging. Er werd dus

komaf gemaakt met de wrede methodes van de Moghuls, zoals steniging en kruisiging, maar daartegenover stond wel dat er meer executies plaatsvonden onder de Britten dan onder de Moghuls.

In onafhankelijk India bleef de doodstraf bestaan als erfenis van de Britten. De basis van het strafrecht in India is immers nog steeds de *Indian Penal Code, 1860*, die ondanks enkele amendementen nog grotendeels identiek is aan de oorspronkelijke *Indian Penal Code, 1860*. De gevallen waarin de doodstraf voorkomt, zijn nog dezelfde en ook de manier waarop de doodstraf wordt uitgevoerd is dezelfde gebleven, namelijk door ophanging. Wel zijn er in de *Indian Penal Code* in India na de onafhankelijkheid nog twee gevallen bijgekomen waarin de doodstraf een mogelijke straf is: ontvoering voor losgeld kan sinds 1993 met de doodstraf bestraft worden en sinds 2013 kan men ook de doodstraf krijgen voor verkrachting met dodelijke afloop. Daarnaast wordt de doodstraf ook voorzien in enkele andere wetten. De doodstraf komt er voor als straf bij weduwenverbrandingen (*satī*), drugsgerelateerde misdrijven, verboden wapenbezit en terrorisme. Sinds 1980 geldt in India echter dat voor zware misdaden een levenslange gevangenisstraf de regel is en dat de doodstraf voorbehouden is voor de 'rarest of rare' cases. Aangezien dit echter niet duidelijk afgebakend is, leidt dit tot willekeur en discriminatie. Waar in Klassiek India in de teksten nog eerlijk werd toegegeven dat niet iedereen gelijk was voor de wet, is nu in principe iedereen gelijk voor de wet. Toch worden armen nog steeds zwaarder bestraft dan rijken en zijn de rijken bevoordeeld in het Indiase rechtssysteem. Het aantal ter dood veroordelingen ligt bovendien nog steeds hoog, te hoog om beperkt te zijn tot uitzonderlijke gevallen. In 2012 werden er bijvoorbeeld 97 mensen ter dood veroordeeld. Gemiddeld is dat meer dan één terdoodveroordeling per vier dagen. Is dat dan nog wel zo uitzonderlijk?

Het aantal executies blijft de laatste jaren wel beperkt in India. Tussen 1997 en 2003 en tussen 2005 en 2011 werd in India geen enkele executie gerapporteerd. In 2012-2013 werden echter twee executies uitgevoerd op nog geen drie maanden tijd. Deze executies gingen overigens gepaard met grote geheimhouding en waren niet conform de internationale standaarden. Met een de facto moratorium op executies tussen 1997 en 2003 en tussen 2005 en 2011 leek India zeer goed op weg te zijn naar een complete afschaffing van de doodstraf. Recentelijk lijkt India echter weer een stap achteruit gezet te hebben. De twee executies in 2012 en 2013 en het amendement aan de *Indian Penal Code, 1860* dat voorziet in de doodstraf voor verkrachtingen met dodelijke afloop werden dan wel zeer enthousiast onthaald door het brede publiek, mensenrechtenactivisten kijken vol argwaan naar deze nieuwe ontwikkelingen en vrezen voor een toename van het aantal executies. In 2004 had men dit echter ook gevreesd en bleef het beperkt tot één enkele executie. Het is nu afwachten hoe dit alles verder evolueert. In dat opzicht zal de casus van de groepsverkrachting in

Delhi in december 2012 vermoedelijk zeer relevant zijn. Langs de ene kant is de internationale druk op India toegenomen na de recente herneming van executies. Langs de andere kant wil de publieke opinie de zwaarste straf voor de daders. De uiteindelijke afloop van deze zaak zou wel eens toonaangevend kunnen zijn voor de verdere evolutie van de doodstraf in India.

Bibliografie

ADENWALLA, M. en SAKHRANI, M. (2005), "Death Penalty: Case for its Abolition" in: *Economic and Political Weekly*, vol. 41 nr. 11, Mumbai, pp. 1023-1026.

Amnesty International (2005), *Amnesty International Report 2005: The state of the world's human rights*. London: Amnesty International Publications.

Amnesty International (2005), *The death penalty worldwide: developments in 2004*. London: Amnesty International Publications.

Amnesty International (2013), *Death sentences and executions in 2012*. London: Amnesty International Publications.

Amnesty International (2014), *Death sentences and executions in 2013*. London: Amnesty International Publications.

Amnesty International, *India: new execution points to worrying and regressive trend*. 09/02/2013, Amnesty International Press Office. (<http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/india-new-execution-points-worrying-and-regressive-trend-2013-02-09>)

BANE, T. (2012), *Encyclopedia of Demons in World Religions and Cultures*. Jefferson: McFarland & Company.

BANERJEE, A. C. (1984), *English Law in India*. New Delhi: Abhinav Publications.

BATRA, B. J. (2008), *Lethal Lottery : the death penalty in India*. Bangalore: Amnesty International Publications.

BBC, *Delhi Gang Rape: four sentenced to death*. 13/06/2013, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-asia-india-24078339>)

BBC, *Profile: Muhammad Ajmal Amir Qasab*. 21/11/2012, BBC News Online. (<http://www.bbc.com/news/world-south-asia-12369352>)

BOESCHE, R. (2002), *The First Great Political Realist: Kautilya and His Arthashastra*. Lanham: Lexington Books.

BRONKHORST, J. (2011), *Buddhism in the Shadow of Brahmanism*. Leiden: Brill.

- BUEHLER, G. (1882), “The sacred laws of the Âryas as taught in the schools of Âpastamba, Gautama, Vâsistha and Baudhâyana; Part 1: Vasistha and Baudhâyana” in: MUELLER, M. (ed.), *The sacred books of the East*. Oxford: Clarendon Press.
- BUEHLER, G. (1886), “The laws of Manu” in: MUELLER, M. (ed.), *The sacred books of the East*. Oxford: Clarendon Press.
- BUEHLER, G. (1897), “The sacred laws of the Âryas as taught in the schools of Âpastamba, Gautama, Vâsistha and Baudhâyana; Part 2: Apastamba and Gautama” in: MUELLER, M. (ed.), *The sacred books of the East*. Oxford: Clarendon Press.
- CALLEWAERT, W. M. en GODDEERIS, I. (2010), *Een geschiedenis van India: ontmoetingen op wereldschaal*. Leuven: Acco.
- DANIELOU, A. (1991), *The myths and gods of India: the classic work on Hindu polytheism*. Rochester: Inner Traditions International.
- DAS, P. K. (2007), *Famous Murder Trials: Covering more than 75 Murder Cases in India*. Delhi: Universal Law Publishing Co. Pvt. Ltd.
- DUTT, M. N. (2005), *Yājñavalkyasmṛti (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Introduction)*. Delhi: Parimal Publications.
- Government of India, *The Arms Act, 1959*.
- Government of India, *The Arms (Amendment) Act, 1988*
- Government of India, *The Code of Criminal Procedure, 1898*.
- Government of India, *The Code of Criminal Procedure, 1973*.
- Government of India, *The Code of Criminal Procedure (Amendment) Act, 1955*.
- Government of India, *The Commission of Sati (Prevention) Act, 1987*
- Government of India, *The Constitution of India, 1950*.
- Government of India, *The Criminal Law (Amendment) Act, 1993*.
- Government of India, *The Criminal Law (Amendment) Act, 2013*.
- Government of India, *The Criminal Law (Removal of Racial Discrimination) Act, 1949*.
- Government of India, *The Explosive Substances Act, 1908*.

- Government of India, *The Explosive Substances (Amendment) Act, 2001*.
- Government of India, *The Indian Penal Code, 1860*.
- Government of India, *The Indian Penal Code (Amendment) Act, 1870*.
- Government of India, *The Indian Penal Code (Amendment) Act 1959*.
- Government of India, *The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Act, 1985*.
- Government of India, *The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (Prevention) Amendment Act, 1988*.
- Government of India, *The Prevention of Terrorism Act, 2000*.
- Government of India, *The Repealing and Amending Act, 1927*.
- Government of India, *The Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987*
- HILTEBEITEL, A. (2002) "Hinduism" in: KITAGAWA, J. M. (ed.), *The Religious Traditions of Asia: Religion, History and Culture*. London: RoutledgeCurzon, pp. 3-40.
- HOOD, R. en HOYLE, C. (2008), *The death penalty: a worldwide perspective*. New York: Oxford University Press.
- KANE, P. V. (1930), *History of Dharmasāstra: ancient and mediaeval religious and civil law* (5 vols.). Poona: Bhandarkar Institute Press.
- KAUṬILYA, *Arthasāstra*. Vertaald door R. Shamasastri (1915), Bangalore: Government Press.
- LAKSHMAN, A. en NATARAJAN, S. (2004), "Capital punishment: the question of 'delay'" in: *Economic and political weekly*, vol. 39 nr. 38, Mumbai, pp. 4216-4217.
- Law Commission of India (1967), *Report on capital punishment* (2 vols.). Delhi: Government of India.
- LEGGE, J. (1886), *A record of Buddhistic kingdoms being an account by the Chinese monk Fâ-Hien of his travels in India and Ceylon (AD 399-414) in search of the Buddhist books of discipline*. Oxford: Clarendon Press.
- NCRB (2005), *Prison Statistics India 2004*. New Delhi: National Crime Records Bureau.
- NCRB (2006), *Prison Statistics India 2005*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2007), *Prison Statistics India 2006*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2008), *Prison Statistics India 2007*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2009), *Prison Statistics India 2008*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2010), *Prison Statistics India 2009*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2011), *Prison Statistics India 2010*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2012), *Prison Statistics India 2011*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

NCRB (2013), *Prison Statistics India 2012*. New Delhi: National Crime Records Bureau.

OLIVELLE, P. (1999), *Dharmasūtras: the law codes of Ancient India*. New York: Oxford University Press.

OLIVELLE, P. (2005), *Manu's code of law: a critical edition and translation of the Mānava-Dharmaśāstra*. New York: Oxford University Press.

OLIVELLE, P. (2006), *Between the Empires: Society in India 300 BCE to 400 CE*. New York: Oxford University Press.

SLATTERY, M. (2003), *Key ideas in sociology*. Cheltenham: Nelson Thornes Ltd.

SMITH, V. A. (1906), "History of India: From the Sixth Century B.C. to the Mohammedan Conquest, Including the Invasion of Alexander the Great" (vol. 2) in: JACKSON A.V.W., *History of India*, (9 vols.). London: The Grolier Society Publishers.

The Hindu, *Delhi Gang Rape: chronology of events*. 31/08/2013, New Delhi: The Hindu Online.(<http://www.thehindu.com/news/national/delhi-gangrape-chronology-of-events/article5079321.ece>)

WILLIAMS, M. M. (1899), *A Sanskrit-English Dictionary: Etymologically and philologically arranged with special reference to cognate Indo-European languages*. Oxford: Clarendon Press.

